Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

NĂM THỨ MƯỜI SÁU | SỐ THỨ 3397

MỖI SỐ : 0$04

NGÀY THỨ HAI 16, THỨ BA 17 và THỨ TƯ 18 JUILLET 1928

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

№ 9226

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao, Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9.00	4.50	2.50
Ngoại-quốc	14.00	7.00	3.50
Các làng và các công-sở	10.00	5.00	2.50

Bạn mua báo cứ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
Các ngài mua báo xin gửi trả chữ tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUÂN

Adresse télégraphique : TRUNGBACTANVAN HANOI
Téléphone nº [illegible]

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page.
Une seule insertion ... 0$20 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales 1$50 le c/m
Petites annonces classées ... 0$10 la ligne

Một cái ý-kiến hay để trông nom cho bạn thiếu-niên ta du-học tại Pháp

Mới đây quan Thống-sứ Bắc-kỳ đã cùng với các nhà thân-hào An-nam bàn về cái vấn-đề học-sinh du học tại Pháp. Quan Thống-sứ có nói hiện nay ở bên Pháp có lập ra một hội bảo-trợ về đường tinh-thần và đường trí-thức cho bọn học-sinh Đông-pháp. Quan Thống-sứ khuyên những nhà thân thương An-nam, nhất là những nhà có con du-học tại Pháp, nên lập ra một hội để giao-thiệp với hội-đồng bên Pháp mới nói ở trên kia. Nghe đâu mấy nhà thân hào có mặt ở đó, đã lập ngay hội-đồng để thảo chương trình. Nếu như thế thì hội sẽ thành lập được mau, mà về đường học vấn của bạn thiếu-niên du-học tại Pháp của ta cũng có nhiều phần bổ ích vậy.

Lối học-vấn bây giờ, không phải là chỉ nằm co một xó, làm bạn với giấm bầy bộ sạch, mà đủ mở được trí, rèn được tài, thành ra con người hữu dụng. Tất phải đi ra ngoài cho rộng, kết bè bạn cho nhiều, để mở trí thức và giúp thêm sự lịch lãm cho mình, thì sự thành tựu sau này mới mong rộng xa hơn người, mà thành ra cái tài thông đạt. Tục ngữ ta có câu: «Một ngày đường, một sàng khôn»; ca dao ta có câu: «Đi cho biết đó biết đây, ở nhà với mẹ biết ngày nào khôn», hai câu ấy đều là nói sự đi xa rất có bổ ích cho sự học-vấn. Vào khoảng mươi mười lăm năm nay, bạn thiếu-niên ta phần nhiều người có tư-tưởng siêu việt, có chí khí rộng xa, không kể gì thì giờ, không tiếc gì tiền bạc, không quản gì vượt bể ra khơi, không chịu yên ở bậc tiền thành, muốn theo học cho đến nơi đến chốn, Lại nhờ có nước Pháp là một nước văn-minh có tiếng ở Âu-châu, lại là nước bảo hộ của mình. Người xưa đã có câu: «Tìm ngọc tất phải vào non, mò châu tất phải xuống bể». Người Nam ta muốn mở mang trí thức mà đi du học sang Pháp, thất là một cái cử động rất chính đáng mà thu được lợi ích rất to. Những nhà quan trưởng và những nhà phong phú đã bỏ hẳn được cái tập quán hủ lậu, cái tư tưởng bẹp hỏi, chỉ muốn cho con em xúm xít ở chung quanh mình, không để dời xa một bước, như người Nam ta xưa kia, không tiếc tiền bạc, không ngại xa xôi, không quản gì vượt bể ra khơi, muốn cho con em thật đến bực đại thành ở cái buổi việc học càng ngày càng mở rộng, đó thật là một việc thay đổi rất mau vậy. Nhờ về sự thay đổi ấy, mà trong khoảng mười năm nay, cái phong trào du học càng ngày càng thịnh, số học sinh lưu học tại Pháp cũng càng ngày càng nhiều. Trong khoảng mấy năm nay, bạn thiếu niên ta tại Pháp, nhờ có trường tốt có thầy tốt, lại ở xa cửa xa nhà, không có việc gì phân mang phiền lụy, được chuyên tâm về sự học hành, chỉ trừ ra những người tư bẩm lỗ độn quá, hay là những người có tính lười biếng đại nết chơi bời thì không kể, còn thì phần nhiều sự học có kết-quả, không kể người xứ Nam-kỳ là nơi người Pháp sang kinh-lý trước tiên, theo học chữ Pháp đã lâu, tiêm nhiễm cái văn-hóa của Thái-tây cũng sâu hơn nơi khác, người Bắc-kỳ gần đây nghiệp học cũng đã thấy tiến tới, người tốt-nghiệp ở các trường đại-học bên Pháp, cũng đã một ngày một nhiều thêm, đó thật là một việc đáng mừng cho sự học vấn của thiếu-niên Việt-Nam và sự tiến-hóa của dân-tộc Việt-Nam sau này vậy.

Bạn thiếu-niên du học tại Pháp, vẫn có nhiều phần hay nhiều phần lợi, nhưng ở đời việc gì cũng thế, có phần hay thì lại có phần dở, có phần lợi thì lại có phần hại ngụ ở trong, người đương sự phải nên suy tính cho kỹ càng mà liệu phương phòng giữ, phần dở phần hại có rút bớt đi được, thì mới không có cái gì trở lực, mà phần hay phần lợi mới giữ được hoàn toàn. Kinh-thành Pha-lê là nơi đô hội phiền hoa thứ nhất thứ nhì trong thế-giới, tụ họp đủ các hạng người, cách phục dụng đã thật là hoa mỹ, lối ăn chơi cũng rất mực phong lưu. Người ta ở trong cái hoàn cảnh ấy, thường bị trào lưu sô đẩy, rồi sinh phóng đãng hư hoang, mà tính nết không giữ được đứng dắn, đó là cái lẽ thường tự nhiên như thế.

(Còn nữa)

H. T. B.

HÀI ĐÀM

Chẳng sâm-banh, đừng xì-gà

Một anh chàng thèm đi hát nhà trò quá, nằm mộng thấy bạn rủ xuống Khâm-thiên (Hàng nhà trò). Đi đến nửa đường, ông bạn lại dắt đi mua sâm-banh và xì-gà để đem xuống một thể. Không ngờ vừa vác mấy chai sâm banh và hộp xì-gà ra xe thì gặp người vợ ông bạn. Vợ gầm lên một tiếng, tát chồng, chẳng may va phải tay vào má anh chàng; anh chàng sực tỉnh dậy, thở dài mà than rằng:

«Người đâu quỉ quái tinh ma,
«Biết thế này thì chẳng sâm-banh đừng xì gà cho xong.
«Tại ai hả dám phụ lòng...»

Hi-đình Nguyễn-văn-Tôi

Vô-tuyến-điện

Ngày 12 Juillet 1928

Nước Pháp

Tại trường thuộc-địa

Quan tổng-trưởng bộ thuộc-địa có nghị-định cử quan Roume Toàn quyền danh dự, vào chức trưởng ban của hội-đồng quản-trị trường thuộc-địa thế chân cho M Dislere tạ thế.

M. Lacroix thư ký vĩnh viễn của hội bảo làm sách-trí được cử vào chức phó ban.

M Daynel phó thư ký tại bộ ngoại giao, và M Gaston Joseph, giám đốc phòng quan lại, và kế toán được cử làm chân hội viên hội đồng ấy.

Quân công bội tinh

Các tướng Nollet, Targe, Degoutte, hội viên chiến-tranh thượng hội-đồng được quân công bội-tinh.

Nước Đức

Một người Đức với một người lính Pháp

Ở Landau có tin rằng một người Đức đi xe đạp bắn vào một người lính Pháp bị trọng thương, rồi trốn đi mất.

Về bản dự án hiệp ước bài trừ chiến-sự

Chánh-phủ đã đáp lại bức thư của M. Kellog. Ngày thứ sáu này sẽ công bố bức thư ấy. Chắc là ban hội-đồng tư pháp hoãn đến mùa thu mới bàn [illegible]

Thụy-sĩ

Tại hội Vạn-quốc

Ông đại-biểu của Ba-lan đã đệ trình hội Vạn-quốc những thư tin của Ba-lan và Lithuanie trao đổi với nhau về bản giao ước do nước Lithuanie khởi thảo, cùng là một bức thư bày tỏ mọi lẽ làm sao không thể ưng thuận được.

Ngày 15 juillet 1928

Nước Pháp

Ngày hội 14 juillet

Ở khắp nước Pháp trong ngày hội 14 juillet có làm cái lễ ái-quốc, và có các cuộc diễn-binh. Các quan sứ thần Pháp ở ngoại-quốc có đặt các lễ nghênh tiếp, các thuộc-địa có gửi lời về tỏ tấm lòng trung-thành với mẫu-quốc, và với chánh-phủ.

Cuộc bay của một nữ phi-công nước Pháp

Nữ phi-công Pháp tên là Moryse Bastie chiếm khôi về sự bay xa bằng một chiếc tàu bay nhỏ, có hành-khách ngồi ở trên. Cô khởi-hành ở trường bay Bourget ngày hôm qua hồi 6 giờ, và đỗ xuống ở gần Dantzig hồi 21 giờ, bay được 1 554 kilomètres. Người chiếm khôi trước đây bay được 868 kilomètres.

Cái chương-trình Dawes

Báo Journal đăng tin rằng nước Pháp phải xét ngay các điều kiện về việc sửa đổi lại cái chương trình Dawes, là một việc quan-hệ mật thiết với cái vấn đề chiến-tranh trái khoản.

Bắc đẩu bội tinh

MM. Daladier, và Laurent Eynac, được thưởng đệ ngũ hạng bắc đẩu bội tinh, về chức quan võ bị ban.

Một cái kho đạn bị nổ

Tại Bergerac, vì có lửa cháy, một cái kho đạn nổ, phải ba người bị thương, trong số ấy có ba người nặng.

Số thuế thu nhập

Số thuế thu nhập trong sáu tháng đầu năm 1928 được 19 300 triệu frs. so với số dự toán thặng được 1,300 triệu, và so với sáu tháng đầu năm 1927 thặng được 1,409 triệu.

Xứ Maroc

Chức chánh cảnh sát quốc tế

M. Blandy, người Anh, được bổ vào chức chánh cảnh-sát quốc-tế thế chân cho M. Palazzi, người Pháp từ chức.

Tây-ban-nha

Bản giao ước về đất Tanger

Cứ như lời bằng điện báo Fabra, thì bản giao ước về đất Tanger đến ngày 15 hay 16 này các quan đại sứ liệt-cường sẽ ký.

Nước Yougoslavie

Tòa nội các

Tướng Hadjitch, được cử lập tòa nội-các.

Hoa-kỳ

Bản giao ước bài trừ chiến sự

Chánh-phủ Hoa-kỳ nói rằng bản hiệp ước của nhiều nước về việc bài trừ chiến-sự đến đầu tháng août này có thể ký được.

Thụy-điển

Chữ Pháp tại các trường học

Quốc-vương đã ký chỉ dụ cưỡng bách, học chữ Pháp ở các trường trung đẳng.

Nhật-bản

Tòa nội các

Các nơi biết tin tức nói rằng tòa nội-các không khéo bị đổ, vì quan thủ-tướng không thể điều-đình được cho mọi khoản của mấy quan Thượng thư yêu-cầu được ổn-thỏa với cái chính-sách phản-đối của quan Thượng-thư bộ tài-chánh.

A R I. P.

Việc Trung-hoa

Ngày 15 juillet

Việc Mãn-châu

Cáp nhĩ tân. — Ngày 11 juillet Trương-học-Lương mới có nghị đặt một hội đồng dân biểu ở Mãn-châu để trước thì xét cái hiến pháp ở Mãn châu, sau sẽ tham dự các việc. Phụng-thiên có năm đại-biểu, Cát-lâm có hai đại-biểu, Hắc-long-giang có một đại-biểu, và Nội mông cổ có một đại-biểu. Lại sẽ đặt cuộc tuyển-cử các đại-biểu của các hội đảng để dự hội-đồng ấy.

Hội-đồng chỉ toàn những người ở ngoài việc binh sẽ xem xét các việc trong về Mãn-châu, và các vấn đề chính trị.

Khi nào hội-đồng lập thành, thì Trương-học Lương sẽ bàn bạc mọi việc với hội-đồng, nghĩa là Mãn-châu sẽ không do các quan tỉnh trưởng hoặc các quan đốc-quân chuyên-quyền cai trị như trước đây, và như các nơi khác ở Trung-hoa bây giờ, nhưng sẽ do một cơ quan dân chủ mới, đại-diện cho nghị-viện, và do Trương chủ-tịch, đã huề với hội-đồng cố-vấn của Trương mà quản-trị.

Việc ấy mục đích làm cho dư luận Trung-hoa hiểu rõ cái ý-hướng dân chủ của chánh-phủ Đông-tam-tỉnh, và để tiện việc điều đình với chánh-phủ quốc dân, song chánh-phủ quốc-dân phải công nhận cho Mãn-châu được một chút tự trị.

Cuộc hội-nghị ở Bắc-kinh

Nhật-bản. — Tưởng-giới-Thạch tuyên bố rằng tại cuộc hội nghị Bắc-kinh định giải quyết cái vấn đề Mãn-châu, mà không phải dùng đến võ lực, và đã soạn một cái chương trình tiện lợi để giảm số binh-sĩ.

Các giao ước với liệt-cường

Bắc-kinh. — Bản giao-ước của Trung-hoa với Đông-dương trước đây đã xem xét để sửa đổi mà gia hạn hai năm nữa, nay đột nhiên Trung-hoa đòi bãi đi, thì ở Bắc-kinh cho là một việc khiếm nhã với nước Pháp và Đông-dương.

Hiện vẫn cổ động xin sửa đổi và xin bãi các giao ước.

Bản giao-ước của Trung-hoa với nước Pháp đến năm 1933 sẽ mãn hạn.

Lý-tế-Thâm đến Bắc-kinh

Bắc kinh — Lý-tế-Thâm, chủ-tịch ở Quảng-châu tới Bắc-kinh chiều hôm qua, Lý liền đi đến Bích-vân-tự để thăm Tưởng-giới-Thạch.

Số tơ xuất cảng

Thượng-hải. — Số tơ xuất-cảng ở cửa bể Thượng-hải trong tuần lễ mới rồi được 792 balles. Trong số ấy có 589 balles gửi đi Âu-châu, 27 balles gửi đi Á-châu, và Phi-châu, còn 176 balles gửi đi Mỹ-châu.

A R I. P

Một chiếc tàu đắm về trận bão đêm chủ-nhật

Ngày hôm nay 17 juillet, quan Thống-sứ Bắc-kỳ có điện trình quan Toàn-quyền tại Saigon như sau này:

Tàu *Cap Lay* của hãng *Chargeurs Réunis* đêm 15 juillet hồi 9 giờ, sau khi ghé cho hoa tiêu Larroque xuống tàu, thì chừng 10 giờ phải dừng lại ở các núi đá ngoài Cát-bà, vì gió dữ lắm. Nhưng tàu bị trượt, neo không cắn, đến 2 giờ sáng thì vấp phải một núi đá ở gần khe Henriette. Mới vấp thì nồi *sốt-de* bị nổ, tàu tối đen không trông thấy gì nữa. Chừng 2 giờ 45 thì tàu đắm mất. Hành-khách nhiều người lên được núi-đá, nhưng vì núi ấy dốc lắm nên lại tượt xuống bể. Trong tàu trước có 200 hành khách mà trong số ấy thì có 110 người ứng mộ sang Đông-Dương Đoán chừng có một số lên được.

Có chín người thủy-thủ lấy xuồng của tàu ấy đi được trong một phần đêm và gần hết ngày hôm sau đến 16 Juillet hồi 4 giờ thì tàu *Enga* của Thương-chính cứu được ở Ninh tiếp rồi đưa về Haiphong, là MM Gouezel, phó đội thủy thủ Ellien, Le Bras, Ticos là *mạch-lô* với ba người làm tàu. Tối hôm qua hồi 9 giờ tàu *Astrolabe* đã đi tới chỗ nạn để cứu. Có hai viên thanh tra cũng đi tàu ấy

Tôi lại vừa được tin sau này của quan Đốc lý Haiphong gửi lên:

Vô tuyến tàu *Astrolabe* gửi cho tàu *Claude Chappe*: «Nghe đâu sống sót được 200 người, trong số ấy có M. Larroque là hoa-tiêu và các đàn-bà trẻ con.»

Hiện tôi đã hỏi tàu *Astrolabe* cho biết rõ số người bị hại cùng tên họ và nghề-nghiệp nữa.

Tôi đã đồng ý với quan phó Thương-chính, đêm hôm qua cho chiếc tàu *Vinh* chở quan trưởng binh cùng với khán hộ đem lương thực và thuốc thang đi cứu.

VIỆC TÌM CÁC NHÀ BỊ NẠN Ở BẮC-CỰC

Ngày 13 juillet

Ý. — Tàu *Citta di Milano* có điện về sau khi cứu được các thiếu-tá Mariano, và Zappe, thì chiếc tàu rẽ váng đá của Nga tên là *Krassine* đã đi tuần đến chỗ trung-úy Viglieri thì đã tới nơi hồi 21 giờ. Hiện chưa có tin tức gì về việc cứu trợ bọn trung-úy.

Nghe đâu tàu *Krassine* có trông thấy bọn đại-úy Zara, Vandongen, và Warming, bấy nay đã mất tung-tích,

Có tin rằng bác-sĩ Malmgrem chết rét, ngày 15 Juin.

Phi-công Tchoukhnowski tìm được bọn Malmgrem rồi đến lúc trở lại tàu Krassine, gặp phải sương mù phải đỗ xuống ở mũi Platen, thì tàu bay bị hư hỏng. Phi-công điện về rằng chớ ngại gì về phi-công, vì phi-công có đủ quần áo ấm, và lương-thực để ăn trong mười lăm ngày.

Pháp. — Quan tổng-trưởng bộ hải quân Leygues hạ lệnh sửa soạn mấy chiếc tàu bay đáy làm bằng kim khí để đem đến Spitzberg tìm thiếu-tá Guilbaud, và ông Amundsen.

Ngày 14 juillet

Y. — Tàu *Citta di Milano* điện về rằng một chiếc tàu bay của nước Phần-lan đã cứu được đại-úy Sora và người dẫn đường tên là Vandongen trước đây đi tìm bọn Malmgrem; người dẫn đường thứ hai người Na-uy tên là Warming ở lại giữ đàn chó ở gần mũi đất Brun.

Nga. — Người chủ trương đoàn cứu trợ của tàu Krassine có điện về rằng khi tới chỗ cách bọn trung-úy Viglieri ba dặm, thì những người bị nạn nghe thấy tiếng còi [illegible] pháo thăng thiên mà ra hiệu. Cứu được năm người là trung-úy Viglieri người thợ máy Trojani, ông giáo-sư Behounek, người thợ máy Cecioni, và người làm nghề giây thép tên là Biagi. Mọi người được khá khỏe mạnh, duy có Cecioni thì đã tạ thế, và gẫy mất ống chân. Tàu bay của Lundborgh cũng đã đem để trên tàu Krassine.

Hội-đồng cứu-trợ của Nga ở Spitzberg báo tin rằng tàu Krassine hiện ở cách 60 kilomètres chỗ phi-công Tchoukhnowsky đỗ, hội-đồng đoán rằng thiếu-tá Guilbaud và ông Amundsen đã đến được chỗ của bọn Alessandri, là bọn bị cái vỏ khí-cầu.

Trái với tin trước đây, thi-thể của giáo-sư Malmgrem không đem theo những người sống sót tên là Mariano và Zappa. Nghe đâu thì thể giáo-sư chôn ở đảo Broek, sau khi giáo-sư tạ thế rồi, những người cùng đi mới chịu bỏ thi thể ở đấy.

Ngày 15 Juillet

Pháp. — Có tin rằng người dẫn đường tên là Varming về bọn những người cứu-trợ cho đại-úy Sora đã trở về tàu *Braganza*.

A.R.I P.

Việc Vân-nam

Ngày 15 juillet 1928

Có tin rằng MM. Lưu-đồng-Hinh Thành-vi-Công được cử làm ủy-viên bộ tài-chánh, và cố vấn bộ ngoại-giao.

Đảng quốc-dân đã mở các trường riêng ở khắp địa hạt Trung-hoa để dạy học-trò đã có bằng cấp ở các trường trung-học, sau này bổ vào các công-sở, hoặc dùng để dạy học lính mới. Ở Nam-kinh có để dành 25 phần-lương cho bọn thiếu-niên Vân-nam.

Theo như lệnh chánh-phủ ủy-viên thì hội điều tra sẽ soạn lý lịch về việc hành động của bọn quá-khích. Mục đích hội ấy là để báo tin cho chánh phủ trung ương biết rõ về cái tình thế của bọn ấy.

Bộ ngoại giao đã hạ lệnh riêng về việc 7 người Nhật khả nghi sẽ trở lại Vân-nam phủ. Bảy người ấy hiện đã đến An-lâm đương đi đến Đại-lý-phủ.

Sẽ thu một thứ thuế riêng về hàng hóa của Nhật-bản. Thuế ấy định từ 10 đồng về 100 đồng tiền hàng (đồ gỗ, giấy má) đến 35 đồng về 100 đồng tiền hàng (các xa xỉ phẩm, và các vị ăn).

B) Tân-tạo định đặt một cuộc đấu xảo các đồ hàng Trung-hoa, và nhất là các đồ dệt.

Sẽ đặt một sở vô-tuyến điện ở Cá-cựu và ở Đông-hộn.

150 viên quan võ Vân-nam bị thương trong cuộc bắc phạt, đương trở về Vân-nam. Đã cử một viên đại-biểu đi đón ở Hương-cảng.

Trong 800 người dự kỳ thi quan văn trong tuần lễ mới rồi, có 180 trúng tuyển.

A, R. I. P

VIỆC HANOI

Khí-tiết
7 giờ 27 độ
15 giờ 32 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	9$40
nhì	8 50
ba	7 60
Thóc hạng nhất	5 50
Bắp ngô	5 50

Giá bạc. — Kể từ ngày 17 Juillet 1928, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 12 f, 55,

Tin tàu. — Tàu *Claude Chappe* đến ngày thứ năm 19 juillet hồi 7 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane, Qui-nhơn và Saigon. Đến Saigon các thư từ sẽ chuyển sang tàu *Angers* chừng ngày 23 juillet thì họp.

Các thư từ gửi sang Pháp, ở Hanoi sẽ đem xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 4 phút tối thứ tư 81 juillet.

Tin đường sá. — Đường thuộc-địa số 2 từ Phủ-đoan đến Tuyên-quang bị ngập nhiều quãng lắm. Ở phía bắc Tuyên-quang cũng bị ngập. Vậy không đi lại được.

Đường bộ xuống Haiphong cũng bị ngập nhiều quãng.

Quan Công-sứ Lạng-sơn có điện trình quan Thống-sứ như sau này ;

Cái cầu sắt dài 20 thước, cách Lạng-sơn 6 kilomètres mà ngày 10 vừa rồi, tôi đã có điện-tín trình quan lớn là bị đứt, thì nay ngập đến 2 thước.

Có trong vài giờ đồng hồ mà con sông cầu ấy bắc qua ngập cả trên mặt cầu, cao quá 2 thước nước, và dài đến hơn 200 thước.

Ngày thường nước sông ấy bé lắm mà nay nước lên to dữ. Từ 4 giờ đến 9 giờ mà ở Lạng-sơn mưa đến 174 mm. nước.

Mặt cầu nay bị trôi về mé dưới đến 100 thước và đổ xuống ruộng.

Đường xe lửa bị hư ở Bản-thi gần đèo Lũng-néo.

Quan Công-sứ Hà-đông có báo tin rằng vì trận bão sáng hôm nay, các đường điện báo, điện thoại ở Hà-đông thông đi các nơi đều đứt cả, cần phải dùng giấy thép thông với Hanoi — Đường thuộc-địa số 6 vẫn ngập từ km 19 + 500 đến km 19 + 700, và từ km 19 + 800 đến km 20. Nước sâu tới 60 phân tây. Ô-tô không đi được. Phà bến Mai-lĩnh chở ô-tô từ km + 700 đến km 20 + 800, nhưng vì bão và nước chảy xiết, nên phà khó đi lắm, và đi lâu lắm, mất đến 3 giờ đồng hồ một lượt.

Đường thuộc-địa số 1 ngập từ km 17 + 800 đến km 17 + 950, sâu 10 phân và từ km 18 + 500 đến km 18 + 550 sâu 5 phân, ô-tô đi qua được.

Đường Đỗ-xá và Đỗ-lộ, còn tốt, không ngập.

Ngày hôm nay 17 Juillet bản-quán lại tiếp được tin sau này :

Hưng-yên : Đường ra bến đò Hưng yên (Đông-văn đi Hưng-yên) bị ngập. Vậy không đi được.

Phủ-lạng-thương : Ngày 14 Juillet mực nước sông Thương 5 mètres. Nước sông Lục-nam lên. Tây đã hết sức giữ gìn mà đê Đa-kỳ sụt nhiều và bị thẩm lậu nhiều chỗ lắm.

Tuyên quang : Ngày 15 Juillet nước ở tỉnh lị đã lui rồi. Đường ô-tô Phú-thọ Việt-trì đã đi được.

Hải dương : Ngày 15 Juillet đường thuộc-địa phải nằm chỗ nguy-hiểm cho xe ô-tô, từ Hải-dương đến ga Phú thái.

Thái-bình : Ngày 16 juillet vì trận bão đêm hôm qua, việc làm đê ở tại An-đệ phải đình lại.

Trận bão gớm ghê. — Chiều hôm qua, sau một ngày nóng bức lạ thường, bỗng đổ cơn mưa to xuống, rồi đến đêm quay ra bão dữ dội, mãi cho đến tối hôm thứ hai vẫn còn. Các cây trong thành-phố bị đổ nhiều khiến cho dây điện đứt gần hết, thành-thử xe điện phải đình lại mà thành-phố cũng không nhà nào có điện.

Đường điện-thoại và điện-báo đi các tỉnh cũng bị đứt nhiều, hiện nay chưa có tin gì cả. Đường sá đi các nơi chắc bị ngập nhiều. Còn những thiệt hại gì khác về trận bão này thì chưa rõ,

ĐỔ MỘT LỌ

Quinionine vào trong một lít rượu vang thường thì sẽ được một thứ rượu vang thực tốt, uống rất bổ huyết, gân cốt, và các cơ quan trong thân thể.

Mỗi lọ giá 0$60. có bán tại hàng bào chế *Blanc*, phố Paul-Bert, Hanoi.

Đường điện sau trận bão đã rồi. — Công-ti điện-khí có lai-cảo như sau này :

Vì trận bão ngày 16 juillet, nhiều cây bị đổ hoặc gẫy cành, làm cho các đường điện ở thành-phố bị nghẽn cả không dùng được.

Thợ của các sở về tòa Đốc-lý, và thợ của công-ti điện-khí Đông-dương cùng nhau hết sức sửa sang lại các nơi.

Các khu về các nhà thương, và các nhà-thương, và các khu ở giữa thành-phố bị hư ít hơn các khu khác, thì đã cho điện chạy ngay từ chiều hôm ấy.

Các khu khác và các đường điện cho tư-gia bị hỏng nhiều, thì chưa được đến đâu sẽ cho điện ngay.

Mực nước ở Hanoi. — Mực nước ở Hanoi hồi 5 giờ rưỡi chiều hôm nay là 10 m 90. Nước xem chừng còn lên.

Hội Tây năm nay. — Người ngoại quốc mới thoạt bước chân vào Hà-thành, trông thấy quang cảnh hai ngày 13 và 14 Juillet thì có lẽ tưởng là một ngày hội dân Annam, vì trong mùa nắng bức này, các quí quan phần nhiều đều trốn tránh Hà-thành mà đi nghỉ mát ở núi hay ở bể cả, cho nên ngày hội ấy chỉ có người Nam là ấy lũ khéo kéo nhau đi xem thôi.

Mấy năm nay vì có nhiều hội quí, mà ngày kỷ-niệm Dân-quốc này nhằm vào tháng bức, cho nên thương-trí h hội tình giảm đi nhiều, bao nhiêu trò vui đều để đến ngày kỷ-niệm Đình-chiến 11 novembre cả.

Hội-đồng tư-vấn pháp luật. — Hội-đồng tư-vấn pháp-luật Annam đến ngày thứ tư 18 juillet này hồi 9 giờ sáng sẽ họp tại phòng Hội-đồng phủ Thống-sứ. Từ khi Hội-đồng ấy thiết-lập ra, ngày thứ tư này mới họp là lần thứ nhất.

Tòa án Đại-hình. — Tòa án đại-hình về vụ thứ ba năm 1928 đến ngày thứ hai 17 septembre 1928 sẽ họp tại tòa Thượng-thẩm Hanoi, do quan Cố-vấn Baurens chủ tọa và hai quan Cố-vấn Rozé và Comget phụ-thẩm.

Luật bưu điện mới — Nghị định quan Toàn-quyền ngày 10 mars 1928 có chỉnh đốn lại cách thức gửi thư từ, bưu kiện, điện báo, vô tuyến điện, điện thoại, vân vân ở trong địa hạt Đông dương, hoặc ở Đông-dương với các thuộc địa và ngoại-quốc. Nghị định ấy dài lắm, vừa 411 điều, không thể dịch đăng hết được. Vậy các ngài ai cần biết thì xin cứ xem ở *Quan báo Đông dương* ngày 7 juillet 1928.

Những sự rắc rối trong kỳ hạch bằng Sơ-học Pháp-Việt. — Kỳ hạch bằng Sơ-học Pháp-Việt (certificat d'études primaires franco-indigènes) năm nay ở Sinh-từ thật lắm chuyện lôi thôi. Nào là các ông giáo Annam có chân hội-đồng sát-hạch ở trường ấy phàn nàn rằng không được chấm các văn-bài của thí-sinh, chỉ được đứng nhìn mà không được dự hội-đồng, thành ra cái chân hội-đồng ở trường ấy chẳng qua chỉ là cái hư hàm mà thôi. Dù các giáo-viên Tây hay giáo-viên Nam cử vào Hội-đồng sát-hạch thì cũng do nghị-định quan Thống-sứ cả. Không hay khi ký tên trong tờ biên bản thì các ông ấy ký ra làm sao. Nào là các thí-sinh, có người đủ điểm số hoặc quá điểm số mà lại bị loại, hoặc không được vào vấn-đáp ; có người còn thiếu điểm-số mà lại có tên trong sổ đỗ. Nghe nói Nha học-chính Bắc-kỳ sẽ xét ra những cái lầm ấy, nên đã định thêm tên những người đã đủ điểm số vào sổ đỗ, và cho những người đã đủ điểm số kỳ hạch viết được vào vấn-đáp.

Kỳ thi tuyển thầy thuốc Tây sang Đông-dương. Nay mai ở Paris, Marseille và Bordeaux sẽ mở kỳ thi tuyển thầy thuốc vào ngạch y-tế Đông-dương. Thi vào ngày nào thì bộ thuộc-địa sẽ định sau. Số thi lấy định là mười lăm

Mùa bức ăn bột PHOSCAO rẻ tiền và rất bổ.

Sở L'U. C. I. A. Đại lý độc-quyền.

Ngài ho dư ?

Vậy nên lập-tức đến hiệu Bào-chế CHASSAGNE, *Số 59, phố Paul Bert, Hanoi* sẵn có thứ thuốc chữa khỏi tức-khắc bệnh ho, ho gió, ho lao, vân vân, của ngài.

Nên xem lời cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư, nói về thuốc **SIROP NOFAL.**

Danh dự bội tinh ngạch Thương chính. — Các viên chức ngạch Thương-chính có tên sau này đều được thưởng danh-dự bội tinh riêng bằng bạc của ngạch Thương-chính.

MM. Ng-xuân-Chi thư ký thượng hạng hạng tư ; Ng-văn-Tong thư-ký thượng hạng hạng nhì ; Ng-đình-Tai chánh quản ; Đinh-văn-Lượng chánh quản ; Tép đội. Những viên chức có bội tinh ấy mỗi năm sẽ được lĩnh 100 quan.

Ai tín. — Bản-quán được tin buồn rằng bào-huynh bà Hàn-Phương là ông Phạm-đình-Vượng, hưởng thọ 60 tuổi, đã tạ-thế hôm 16 juillet hồi 6 giờ sáng tại Hanoi số nhà 32 con đường 33 (cạnh đền Yên-thành).

Ngày thứ ba 17 juillet tức là ngày mồng một tháng sáu ta hồi 7 giờ sáng đã rước linh-cữu an táng tại địa-phận làng Phương-liệt (Cống-vọng).

Vậy bản-quán có lời chia buồn cùng quý-quyến.

Lớp Sư-phạm. — Các giáo-học thi sát tập sự có tên sau này được phép theo học tại lớp Sư-phạm trong năm 1928 1929 :

MM. Ng-xuân-Ruân, Ngô-duy-Cao, Av-Vinh, Đàm đức Hậu, Trần văn Mai, Đỗ đình Rinh, Ng v Mai, Triệu Thuy, Dương thu Quế, Hoàng xuân Đoan dít Hoàng minh Soan, Trần nhật Thăng, Ngô đình Nhuận, Lê v Chuẩn, Ng m. Vinh, Hà v Cảo, Hoàng v Qua, Lê khắc Thiện, Phạm ngọc Quỳnh, Ng viết Trinh.

Các thầy học ấy, từ 1er septembre 1928 đến 31 août 1929 vẫn được hưởng nguyên lương, trừ ra các phụ-cấp thì không được lĩnh.

Ngạch quan lại. — M. Cung-đình Vân tri huyện hạng nhất tạm bổ vào tòa nhì phủ Thống-sứ nay đổi đi Tuyên-quang lĩnh chức thương tá.

Thăng thưởng trong ngạch tòa sứ. — Các viên thư ký ngạch tòa-sứ có tên sau này đều được thăng chức kể từ ngày 1er juillet 1928 :

Thăng thư-ký ngoại hạng : M. Trần-hữu-Hanh.

Thăng thư-ký hạng nhất : MM. Ng v Lũng, Trần v Phúc, Lê hữu Trí, Ng đình Tố, Ng đình Lợi.

Thăng thư ký hạng nhì : MM. Ng [illegible], Dương đức Hiệp, Vũ v Lâm.

Thăng thư-ký hạng ba : M. Ng đình Chính.

Thăng thư ký hạng tư : MM Ng cao Thọ, Trần v Đắc, Ng v Mai.

Thăng thư ký hạng năm : MM. Trần ngọc Thiện, Ng v Đông, Đặng đình Sĩ, Ng v Thịnh.

Thăng thư ký hạng bảy : MM Kiều đức Dả, Ng hữu Chính.

Hưu trí. — Số tiền hưu bổng của M. Lương-ngọc-Thọ án sát hạng nhất về hưu kể từ ngày 1er Mai 1928 thì nay định mỗi năm là [illegible] đồng.

M. Phạm-năng-Sự thư ký thượng hạng hạng nhất ngạch tòa sứ Bắc-kỳ được về hưu kể từ ngày 1er juillet 1928. Số tiền hưu bổng mỗi năm định là 574 đồng.

M. Ng-ngọc-Huyên thông phán hạng ba ngạch quan lại Annam được về hưu kể từ ngày 1er juin 1928. Số tiền hưu bổng mỗi năm là 169 $ 00.

BÁN RẺ :

Một cái quạt điện ;

Một cái máy điện dynamo 12 volts 10 ampères ;

Một cái máy dận cho xe hơi chạy (démarreur) 6 volts.

Hỏi tại nhà in Trung-Bắc 63, phố hàng Bông

7.459

CÔNG-TY ALFRED & Cie

59, Bd Gambetta (đường hàng Cỏ)
HANOI

Chủ-nhiệm những nhà chớp bóng :

Hanoi : Cinéma Pathé (Bờ-hồ)
Cinéma Tonkinois (Hàng quạt)

Haiphong : Cinéma Gaumont

Cho thuê — Mua — Và bán các thứ máy chớp bóng và các phim ảnh

Bán các khí-cụ thuộc về nghề chớp bóng
Xưởng riêng để chữa

Tổ-chức hộ những nhà chớp bóng các tỉnh. Ai muốn biết tin công-ty tính hộ xem mất bao nhiêu vốn.

Giá thật rẻ không đâu rẻ hơn

Điện-thoại : ở giữa chỗ lại
Cinéma Pathé 648
Nhà giấy 646

KHẨN TRỌNG. — Công-ty Alfred et Cie không phải là cùng một hiệu với [illegible] Société Indochine Films et Cinémas

Giá tiền đặc biệt cho những người trẩy hội La vang. — Đạo hỏa xa phía Bắc và các rằng hiện đã xin quan Toàn-quyền chuẩn-y cái giá đặc biệt đặt tạm cho các hành khách hạng tư trẩy hội La-vang (tỉnh Quảng-trị) năm nay giá ấy như sau này :

I Nhân dịp hội La-vang tỉnh Quảng-trị từ ngày 19 đến 22 Août 1928 thì sở Hỏa-xa sẽ phát vé khứ hồi cho các hành khách hạng tư mà tính bằng hai vé thường có giảm đi 25 %.

II. Vé khứ hồi ấy, từ ngày 17 đến ngày 22 sẽ phát tất cả các ga ở đạo Bắc. Giấy lượt đi thì, cứ ngày nào phát ngày ấy phải dùng ; còn giấy lượt về thì được dùng cho đến ngày 23 Août, khởi-hành từ Quảng-trị.

Các hành khách có những vé riêng ấy, có thể đi những chuyến xe thường, hoặc những chuyến đặt riêng vì ngày hội cũng được.

III. Phàm các thể lệ thi-hành các giá chung và giá riêng vì sự chạy nhanh mà không có điều gì trái với các điều khoản trên ấy thì cũng thi-hành đối với giá này.

Cuộc cử số của Nam kỳ Trí đức thể dục hội. — Lễ ra cuộc đánh số của Nam-kỳ Trí-đức Thể-dục hội mở vào ngày 12 juillet vừa rồi, nay lại hoãn đến ngày 11 Novembre 1928 mới mở.

Một cái thảm kịch ở dưới Thái-hà-ấp. — Đêm hôm kia ở dưới Thái-hà-ấp mới xảy ra một cái án mạng đầu đuôi như sau này : một người ở phố Cửa-nam tên là Trương-Nự. đi hát ở dưới ấp. Người vợ ở nhà được tin chồng đi hát, bèn xuống với mấy người sửa để bắt. Chẳng hay khi người đàn bà ấy xuống đến nơi có cãi nhau với bọn nhà trò thế nào mà quan viên bị người nhà nhà trò túm lại đánh, rồi đánh cả vợ quan viên đang chửa bị băng thai. Hiện người đàn bà đã đưa lên nhà thương chẳng biết sống chết thế nào.

Say rượu, cắn chân người. — Chiều hôm qua, một người lính tên là Lebas, thuộc vệ binh thuộc-địa thứ 9 uống rượu say quá làm rầm rĩ ở phố Paul Bert. sau có người bắt giải vào sở Cẩm hàng Trống, thì người say rượu ấy, vẫn cứ làm rầm rĩ không thôi. Viên phó-quản Ménès ở sở Cẩm liền đem giam lại, thì người say rượu cắn ngay một miếng thật đau vào chân phải. Sau có tuần lính đi tuần đưa người say rượu ấy về trại.

Ô-TÔ HIỆU « RENAULT »

QUẢN-LÝ ĐỘC QUYỀN ĐƯỢC BÁN TẠI
CÔNG-TY VẬN-TẢI Ô-TÔ ĐÔNG-PHÁP
Société de Transports Automobiles Indochinois

Hạng 6 mã-lực, 4 chỗ ngồi

Kiểu xe mui xếp	1.900 $ 00
Kiểu xe hòm	2.300 , 00

Hạng 8 mã-lực, 6 cylindres « Monasix » 5 chỗ ngồi

Kiểu xe mui xếp	2.550 $ 00
Kiểu xe hòm	2.800 , 00

Hạng 10 mã-lực, 5 chỗ-ngồi

Kiểu xe mui xếp	2.550 $ 00
Kiểu xe hòm	3.100 , 00

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

Viết thư mà hỏi giá

HỘI

Indochine films et cinémas

33, Bd Henri-Rivière, Hanoi

Bán đủ : Các thứ máy chiếu ảnh (Cinéma).
Các thứ máy chụp ảnh (Photo).
Các đồ dùng về Ciné-ma và ảnh.

Cho thuê : Các thứ films ảnh (Tây, Tàu, Ta).

Chụp films — làm films ảnh có xưởng riêng.

Giúp vốn cho các nhà muốn thành muốn lập rạp Cinéma các tỉnh nhỏ.

Có máy điện, máy chiếu ảnh cho đi chiếu thuê các làng có hội.

Ai muốn dùng sẽ tính giá hạ.

Hơn ba chục cái thuyền bị đắm. — Hồi 6 giờ sáng hôm qua lúc cơn bão đang dữ dội, hơn ba chục chiếc thuyền thoi bị đắm, cái thì bị chìm nghỉm, cái thì chỉ thấy nổi cái mui thuyền.

Thiệt hại cũng khá to, vì lắm chiếc thoi chở gạo hoặc ngô. May người ở trong mấy chiếc thuyền đó ngay ở bờ sông đều lên được bờ cả, không ai việc gì hết.

Chết đuối ở Hà-tây. — Vì trận bão hôm qua hồi 7 giờ sáng, cái lều canh sen ở về mạn làng Hồ bị đổ, cái thuyền để cạnh trôi băng đi đâu mất, ba người ở trong vội nhảy xuống hồ thì một người bơi vào bờ được, còn hai người bị chết đuối. Hiện xác hai người khốn nạn đó chưa tìm thấy.

Chết vì điện. — Sáng nay, một người thợ máy đèn, tên là Phạm-v-Đôn, 40 tuổi, đi chữa dây điện ở đường Dominé trước Kho-bạc, chẳng may dây điện chạm phải, bị thương nhiều chỗ, chỉ kêu được một tiếng thì bất tỉnh nhân sự.

Lập tức vực vào nhà thương, đi dọc đường thì chết, tội nghiệp !

Nạn xe hỏa. — Ngày hôm qua vào hồi 6 giờ chiều, chuyến xe hỏa số 33 đụng phải ở ga Văn-điển một người tên là Lê-văn-Tân 26 tuổi quán huyện Thanh-trì (Hà-đông) bị thương nặng đã phải đưa về Hanoi để đem vào nhà thương điều-trị.

Mất trộm Mme Nguyễn-thị-Chung, buôn guốc nhà ở phố Wiélé số 42 bị kẻ trộm vào lấy mất 450 đồng và đồ tư trang đáng giá 500 đồng.

Ô-tô đụng xe nhà. — Ngày hôm qua vào hồi 9 giờ sáng, chiếc ô-tô vận tải số T. 2382 của hiệu Đinh-Bưởi do Đỗ-văn-Nam cầm máy khi đi đến cột đồng-hồ ở bờ sông thì đụng phải chiếc xe nhà của M. Bernadini do Nguyễn-văn-San kéo. May người không việc gì, duy chiếc xe nhà hơi bị sây sát.

HỘI CHỢ HANOI
Năm 1928

Việc cho thuê các gian bày hàng
đã bắt đầu cho thuê từ 1er Juillet

Không nỡ bọc chân lại

Dù người nhũn-nhặn kín đáo đến đâu, nếu đã dùng đến những kiểu bít tất của bản-hiệu. Thực không còn mấy ai là dang tâm dùng miếng da hay miếng dạ(1) che chân lại nữa. Mà thật thế, nếu quí khách không tin xin mời quá bộ lại bản hiệu, xem nói trên kia có đúng không.

V. DEMANGE, Hanoi

(1) Guêtre de ville

NHÀ THƯƠNG VÀ NHÀ HỘ SINH

ĐƯỢC NHƯ Ở NHÀ

Phòng khám bệnh

QUAN ĐỐC-TỜ BLOT

65, phố Tràng-thi và 78, phố Thợ nhuộm Giây nói số 449, Hanoi

Ở Bắc-kỳ mới có nhà này là một. Bệnh nhân, muốn chữa bệnh gì cũng được, muốn cần phải mổ-xẻ cũng được chắc chắn, muốn đỡ đẻ được cẩn thận tử tế hay là chữa các bệnh về phụ-nhân như hiếm đẻ) hài-nhi cũng được.

Thì nên đến quan Đốc-tờ Blot là thầy thuốc đã kinh-nghiệm lâu năm, lại là tay chuyên-môn khảo-cứu.

Có buồng riêng tử tế để chữa bệnh, buồng có đủ cả máy đèn máy nước. Tiền thuốc và tiền thầy thuốc không phải trả vì đã lĩnh cả vào tiền chữa bệnh và buồng rồi. Có 3 hạng Trả tiền từng ngày, hay là trả tiền chiếu khoán cũng được.

Người nhà đến thăm lúc nào cũng được.

Hàng ngày quan Đốc-tờ đến thăm bệnh-nhân luôn luôn.

Lúc nào cũng có bà đỡ tốt-nghiệp có mặt ở đấy luôn.

Khám bệnh hàng ngày từ 8 giờ đến 11 giờ và từ 15 giờ đến 17 giờ — Ai muốn mời đến nhà thăm bệnh cũng được xem xét cẩn-thận.

Muốn hỏi han điều gì, xin cứ mời đến tận nơi, bất cứ giờ nào.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Cái tai-hại về trận bão vừa rồi. — Trận bão sớm qua, nhân-dân thành-phố, nhất là những người ở các phố nhà gianh, bị thiệt-hại nhiều lắm. Cây cối đổ gẫy ngổn ngang cả đường ; các cột đèn, cột giây thép đổ và đứt giây nhiều nơi.

Một bức tường ở phố Hàng-kênh đổ ụp xuống cái nhà gianh bên cạnh, ba người bị thương nặng.

Hai cái nhà gạch ở phố Cây-sen bị đổ mất mấy người, may không việc gì đến người.

Cái mái nhà ở phố Bois-qué sập, một người bị thương rất nặng.

Ở phố xưởng chữa tàu, sáng đổ một bức tường, sáu người bị trọng thương.

Tại nghĩa-địa phố Nam-sinh bị thiệt-hại nhiều lắm ; vì có đến vài chục cây lớn đổ, rễ bật lên, làm bật cả gạch lát đường, và đến các mồ mả nữa.

Nước triều dâng lên cao lắm. Nước sông-Tam-bạc ngập tràn cả vườn hoa Jules Ferry.

Nạn mô tô. — Vừa rồi, M. Monssié, là một tay đi mô-tô giỏi có tiếng, đi chiếc mô-tô ở Haiphong ra Đồ-sơn, khi đi đến chỗ cách Đồ-sơn chừng 10 km, thì chẳng biết vì vấp váp thế nào, ngã bắn xuống đất bị trọng thương ở tay và ở chân. Đã lập tức đưa về nhà thương điều trị.

HẢI DƯƠNG

Cái tấn kịch vì việc gia đình. — Trong số báo trước nói lầm là Mme. Paul (Bốn) bắn M. Jules (Duy) mà kỳ thực thì chính Mme. Jules, con dâu ông nguyên nghị-trưởng Ng-hữu-Thu và con gái ông nghị trưởng Ng-hữu-Cự bắn M. Paul. Nhưng mấy viên đạn lại không tới M. Paul mà lại lạc vào mấy người hành khách cùng đi chung ấn xe ấy.

Tin Saigon

Mật-thám giả

Có một người Ấn làm tại nhà máy xay, vừa rồi về làng Tân-thuận-đông, tự xưng là mật-thám, đòi khám thẻ của nhà dân, sau có một người tự mạo trong làng, thấy sự trái mắt, liền đi với mấy người lính, ra bảo người Ấn ấy đưa giấy má cho xem đã, rồi mới cho dân đưa thẻ cho khám.

Người Ấn ấy không chịu đưa, người kỳ-mục liền sai bắt người Ấn đem nộp.

Khi đi đến bến Nhà-bè, lính có gặp người chủ nhà máy xay. Hỏi đầu đuôi xong, người chủ nhà máy xay liền tát gắt gỏng và đưa người Ấn kia về, người kỳ mục chẳng dám ngăn trở gì cả, nhưng nghe đâu đã có làm đơn thưa hai người ấy. Sở mật-thám còn đang cho dò xét.

Tin sau-cùng.

Một ông nghị-viên Pháp đi công cán ở Viễn-đông

M. Gaston Gérard, thứ-dân-nghị-viện, xã-trưởng ở Dijon đến ngày 18 Juillet này, sẽ đáp tàu Chantilly, đi công cán cổ-động ở Ấn-độ, và Đông dương. Ông định hết sức cổ động cho các sản vật Pháp nhất là cho rượu nho Pháp, được rộng nơi tiêu thụ ở cõi Viễn-đông.

Cuộc hội nghị quốc-tế để trừ bệnh ung-độc

Cuộc hội nghị quốc-tế để trừ bệnh ung độc đã khai nghị ở Londres, 22 xứ có cử đại-biểu đến dự.

A. R. I. P.

VIỆC TRUNG-KỲ

VINH

Pharmacie Commerciale du Nord-Annam

E. GILLET, Pharmacien, Vinh

Bán đủ các thứ thuốc tây, giá rẻ hơn các hàng thuốc khác ở cõi Đông-dương.

TIN NƯỚC LÊN XUỐNG

Trên sông Hồng-hà

	16 Juillet hồi 6 giờ	16 Juillet 15 giờ	17 Juillet hồi 6 giờ
Lao-kay	78.29	78.69	79.89
Yên-bái	29.48	29 77	[illegible]
Việt-trì	14.22	14.40	15.20
Hanoi	10.18	10.07	10.50
Vạn-yên	»	»	»
Hòa-bình	»	»	»
Tuyên-quang	6.70	6 65	7.50
Phủ-đoan	22.12	21.62	21.66
Phả [illegible]	1.30	1.30	3.30

Ngày mai ở Hanoi có thể lên tới 11m50

Trên sông Thái-bình

	16 Juillet hồi 6 giờ	17 Juillet hồi 6 giờ
Thái-nguyên	21.81	»
Lâm	4.05	6.70
Phủ-lạng-thương	4.75	4.95
Đáp-cầu	4.94	5.09
Phả-lại	»	4.13

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

— Non. Ne lui dites pas que c'est moi. Dites-lui que quelqu'un demande à lui parler en particulier, et ne lui dites pas de nom.

Ah! fit Basque.

— Je veux lui faire une surprise.

— Ah! reprit Basque, se donnant à lui-même son second Ah! comme explication du premier.

Et il sortit.

Jean Valjean resta seul.

Le salon, nous venons de le dire, était tout en désordre. Il semblait qu'en prêtant l'oreille on eût pu y entendre encore la vague rumeur de la noce. Il y avait sur le parquet toutes sortes de fleurs tombées des guirlandes et des coiffures. Les bougies brûlées jusqu'au tronçon ajoutaient aux cristaux des lustres des stalactites de cire. Pas un meuble n'était à sa place. Dans des coins, trois ou quatre fauteuils, rapprochés les uns des autres et faisant cercle, avaient l'air de continuer une causerie. L'ensemble était riant Il y a encore une certaine grâce dans une fête morte. Cela a été heureux. Sur ces chaises en désarroi, parmi ces fleurs qui se fanent, sous ces lumières éteintes, on a pensé de la joie. La soleil succédait au lustre, et entrait gaîment dans le salon.

Quelques minutes s'écoulèrent. Jean Valjean était immobile à l'endroit où Basque l'avait quitté. Il était très pâle. Ses yeux étaient creux et tellement enfoncés par l'insomnie sous l'orbite qu'ils y disparaissaient presque Son habit noir avait les plis fatigués d'un vêtement qui a passé la nuit. Les coudes étaient blanchis de ce duvet que laisse au drap le frottement du linge. Jean Valjean regardait à ses pieds la fenêtre dessinée sur le parquet par le soleil.

Un bruit se fit à la porte, il leva les yeux.

Marius entra, la tête haute, la bouche riante, on ne sait quelle lumière sur le visage, le front épanoui, l'œil triomphant. Lui aussi n'avait pas dormi.

— C'est vous, père! s'écria-t-il en apercevant Jean Valjean; cet imbécile de Basque qui avait un air mystérieux! Mais vous venez de trop bonne heure. Il n'est encore que midi et demi. Cosette dort.

Ce mot: Père, dit à M. Fauchelevent par Marius, signifiait: Félicité suprême. Il y avait toujours eu, on le sait, escarpement, froideur et contrainte entre eux, glace à rompre ou à fondre. Marius en était à ce point d'enivrement que l'escarpement s'abaissait, que la glace se dissolvait, et que M. Fauchelevent était pour lui, comme pour Cosette, un père.

Il continua; les paroles débordaient de lui, ce qui est propre à ces divins paroxysmes de la joie:

— Que je suis content de vous voir! Si vous saviez comme vous nous avez manqué hier. Bonjour, père. Comment va notre main? Mieux, n'est-ce pas?

Et, satisfait de la bonne réponse qu'il se faisait à lui-même, il poursuivit:

Nous avons bien parlé de vous tous les deux. Cosette vous aime tant! Vous n'oubliez pas que vous avez votre chambre ici. Nous ne voulons plus de la rue de l'Homme-Armé. Nous n'en voulons plus du tout. Comment aviez vous pu aller demeurer dans une rue comme ça, qui est malade, qui est grognon, qui est laide, qui a une barrière à un bout, où l'on a froid, où l'on ne peut pas entrer? Vous viendrez vous installer ici. Et dès aujourd'hui. Ou vous aurez affaire à Cosette. Elle entend nous mener tous par le bout du nez, je vous en préviens Vous avez votre chambre, elle est tout près de la nôtre, elle donne sur des jardins: on a fait arranger ce qu'il y avait à la serrure, le lit est fait, elle est toute prête, vous n'avez qu'à arriver. Cosette a mis près de votre lit une grande vieille bergère en velours d'Utrecht, à qui elle a dit: tends-lui les bras Tous les printemps, dans le massif d'acacias qui est en face de vos fenêtres, il vient un rossignol. Vous l'aurez dans deux mois. Vous aurez son nid à votre gauche et le nôtre à votre droite. La nuit il chantera, et le jour Cosette parlera. Votre chambre est en plein midi. Cosette vous y rangera vos livres, votre voyage du capitaine Cook, et l'autre, celui de Vancouver, toutes vos affaires. Il y a, je crois, une petite valise à laquelle vous tenez, j'ai disposé un coin d'honneur pour elle. Vous avez conquis mon grand-père, vous lui allez. Nous vivrons ensemble Savez-vous le whist? vous comblerez mon grand-père si vous savez le whist. C'est vous qui mènerez promener Cosette mes jours de palais, vous lui donnerez le bras, vous savez, comme au Luxembourg autrefois. Nous sommes absolument décidés à être très heureux. Et vous en serez, de notre bonheur, entendez vous, père? Ah çà, vous déjeunez avec nous aujourd'hui?

— Monsieur, dit Jean Valjean, j'ai une chose à vous dire. Je suis un ancien forçat.

(*A suivre*)

Những kẻ khốn-nạn

Xã-hội tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(Tiếp theo)

— Đừng. Mi chớ nói rằng có ta đây. Mi nói có ai muốn vào nói chuyện riêng, mà đừng có nói đến tên ta, nghe.

Thằng *Basque* kêu một tiếng: À!

— Ta muốn đột-ngột gặp chủ mi.

Thằng *Basque* kêu tiếng trước là ngạc-nhiên, giờ lại kêu một tiếng: À! có ý nói hiểu rồi.

Đoạn nó đi vào (nguyên-văn là đi ra, nghĩa là từ xa-lông đi ra).

Jean Valjean ở lại một mình.

Ta vừa nói trong xa-lông hãy còn ngổn-ngang hỗn-độn. Tự-hồ lắng tai còn nghe văng-vẳng những tiếng ồn-ào vui-vẻ. Dưới ván thì lá rụng hoa rơi. Nến cháy cho đến để làm cho thủy-tinh đèn bách-đăng như bỗng mọc ra thạch-nhũ bằng sáp. Đồ-đạc không có một cái gì yên chỗ. Trong xó phòng thì ba bốn cái ghế bành kê xúm vào một chỗ, như là ghế vẫn nói luôn câu chuyện của người bỏ dở. Toàn cảnh có vẻ tươi vui. Thì ra một cái xác tiệc vui vẫn còn đa ý-vị. Hôm qua ở đây là vui-vẻ. Ở trên những ghế ngổn-ngang này, giữa đống hoa tàn này, dưới mấy ngọn đèn tắt này, hôm qua người ta đã ngụ những tư-tưởng vui-vẻ. Bây giờ thì đã có nắng kế vị cho đèn trăm ngọn, vui-vẻ mà sấn vào trong phòng vậy.

Qua một vài phút đồng-hồ. *Jean Valjean* vẫn đứng yên ở chỗ mình đứng khi thằng *Basque* để ông đứng đấy mà vào. Mặt ông khi ấy tái ngắt. Hai mắt sâu lõm vào, cả một đêm không ngủ, thành ra như hai cái lỗ. Bộ áo đuôi-tôm của ông thì nhàu nát như đã dầy-vò đêm. Hai khủu tay cọ vào chăn giường bạc trắng. Ông đứng như thế mà nhìn bóng nắng qua cửa sổ chiếu vào ván lát.

Bỗng thấy động ngoài cửa, ông ngước mắt lên.

Marius bước vào, ngửa mày ngửa mặt, miệng thì tươi cười, tinh thần sáng-sủa, trán mũi nở-nang. Đêm hôm ấy cậu cũng không ngủ. Cậu thấy ông thì reo lên rằng:

— Vậy ra cha! Thế mà thằng xuẩn-ngốc thằng *Basque* nó làm ra cách bí-mật lạ-lùng! Nhưng sao cha lại dậy sớm như vậy. Mới mười-hai giờ rưỡi thôi mà. *Cosette* còn ngủ.

Marius mà gọi ông *Fauchelevent* bằng cha như thế, nghĩa là: Cái sướng của ta cực-điểm. Số là tòng lai hai người đối-đãi với nhau vẫn là xa-cách, lạnh-lùng, miễn-cưỡng, như có khối băng ở giữa cần phải đập vỡ nó ra, hoặc phải hơ nóng cho tan. *Marius* khi ấy say sưa quá đỗi, dĩ chí cái quãng xa bên cao bên thấp bỗng hóa ra gần, khối băng bỗng thấy tan ra, khiến cho ông *Fauchelevent* đối với cậu hóa ra người cha, cũng như là đối với *Cosette*.

Cậu nói luôn. Lời như chứa-chan ra ngoài miệng, đó là cái đặc-sắc của kẻ sung-sướng cực-độ.

— Tôi được thấy cha tôi mừng lắm! Hôm qua vắng cha thật là thiệt-thòi cho chúng con! Chào cha. Cái tay cha hôm nay ra thế nào? Bớt nhiều rồi, phải không, cha?

Cậu vấn-an ông như thế, rồi lại tự đáp như thế, là toại-chí, rồi lại nói rằng:

— Hai vợ-chồng con nói chuyện cha thật nhiều. *Cosette* nó yêu cha lắm lắm! Xin cha chớ quên rằng cha có phòng riêng ở đây rồi. Chúng con không muốn có cái nhà ở con đường Người-mang-khí-giới nữa. Chúng con không muốn thì nào nữa. Sao mà bấy lâu cha lại ở yên được trong một cái phố như vậy, cái phố ốm-đau, cái phố cảu-nhảu, cái phố xấu-xa, một đầu thì có rào ngăn, trong phố thì lạnh ngắt, ai muốn đi vào không được. Rồi cha phải dọn lại ở đây với chúng con. Dọn ngay hôm nay. Bằng không thì đã có *Cosette*. Con nói cho cha biết trước rằng, *Cosette* nó quyết định từ giờ mà đi là nó xỏ dây lỗ mũi hết cả chúng ta mà nó dắt đi đâu thì đi đó. Cha đã xem cái phòng của cha chưa, ở ngay bên phòng chúng con, ngoài thì trông ra vườn. Khóa trước hư hỏng một chút đã chữa lại rồi, giường cũng đã trải đủ chăn đệm, cha chỉ việc đến ở mà thôi. *Cosette* đã kê ngay bên giường cha một cái ghế bành cũ lớn bằng nhung *Utrecht* mà dặn ghế rằng: Cha có tới thì ghế phải giơ hai cánh tay ra mà đón lấy cha. Năm nào cũng vậy, về mùa xuân thì ở trong cái bụi đậu-cầu ngay trước phòng cha ra, cũng có một con chim họa-mi đến hót. Trong hai tháng nữa thì cha sẽ thấy con chim đó. Nó sẽ làm tổ ở bên tay trái cha, bên tay mặt thì là cái ổ của hai vợ-chồng con. Ban đêm thì chim hót, ban ngày thì *Cosette* nó nói. Phòng ngủ cha ngảnh về chính nam. Rồi *Cosette* sẽ xếp sách-vở của cha vào đó, này là bộ Du-ký của ông đại-úy *Cook*; còn bộ Du-ký kia, bộ Du-ký của ông *Vancouver*, đồ-lề của cha có bấy nhiêu là hết. Nghe đâu còn có một cái va-lit nhỏ nữa cha cần lắm. Con đã xếp riêng một chỗ lịch-sự nhứt nhà cho cha cất nó vào. Ông ngoại con thì cha đã được lòng ông lắm rồi, ông con ưng cha lắm. Chúng ta xum-hiệp với nhau một nhà. Cha có biết đánh bài *whist* hay không? Nếu cha biết đánh thứ bài đó, thì thật là ông con được mãn-ký sở-nguyện. Hôm nào con phải ra tòa thì cha đem *Cosette* đi chơi, cha đưa tay cho nó vịn, cũng như ở vườn Lục-xâm-bảo ngày xưa. Vợ-chồng con nhứt-quyết là muốn sung-sướng cực-kỳ. Mà trong cuộc sung-sướng ấy thì thế tất là phải có cha, cha nghe chửa? Ừ mà, hôm nay thì cha xơi cơm trưa đây với chúng con?

Jean Valjean nghe đoạn bấy nhiêu câu, chỉ nói lại có một câu.

(*Còn nữa*)

Khảo về y-học cổ của ta

... trích lục

Ấu khoa
Chẩn đậu môn
(Tiếp theo)
Ma chẩn môn

Ma đậu luận biện

Ma là ma chẩn, tục gọi là lên sởi, ma đậu luận biện nghĩa là phân biện chứng ma và chứng đậu.

Ma với đậu cùng là thai độc cả, nhưng rằng đậu thuộc thiếu dương tam tiêu hỏa, dương đạo thượng thịnh, cho nên nốt đậu to và xưng, ma thuộc thiếu âm tâm hỏa, âm đạo thường vi, cho nên nốt ma nhỏ và mau, đậu độc sản tự ngũ tạng, tạng thuộc âm, âm chủ huyết, cho nên trong nốt đậu có nước, ma độc sản tự lục phủ, phủ thuộc dương, dương chủ khí, cho nên trong nốt mà không có nước, đậu thì có hàn có nhiệt, ma thì chỉ nhiệt chứ không có hàn, chứng bệnh ma với đậu khác nhau như vậy.

Phép trị:

Đậu qui nội thực thì nên dùng bổ tễ, ma kị nội thực thì nên dùng giải tễ.

Khi độc mới phát, đậu qui thực biểu, vậy phát biểu không nên quá tễ, ma qui sơ biểu, thì dẫu quá tễ cũng không hề gì, khi độc đã phát, ma thì nên bổ âm để chế dương, đậu thì nên bổ khí để sinh huyết, vì rằng ma chứng sợ nhiệt, nhiệt sợ thì huyết hao, huyết hao thì âm hư hỏa động, mà dư nhiệt khó tiệt trừ cho nên thầy chung phải tư âm thanh hỏa, phàm phương tễ táo nhiệt, nhứt thiết cấm kị, chứ đậu còn có tương, có nung có ép, thầy chung phải nhờ khí huyết cứu phụ cho được thành công, không có như ma chẩn mọc hết là vô sự, cho nên phải tư dưỡng khí huyết làm chủ.

Ma chẩn đa hiện phế chứng.

Ma chẩn đa hiện phế chứng, vì tâm với phế cùng thuộc dương, tâm hỏa vượng thì phế thụ thương, cho nên ma chẩn đa hiện phế chứng.

Đại khái:

Hỏa thiêu đốt phế (phổi) thì tiếng khò cho nên ho khục lắm đờm rãi, phế thông khiếu lên mũi, phế thuộc kim, kim bị hỏa thước phải chảy lỏng ra, cho nên chảy nước mũi trong, phế nhiệt chuyển can (gan) can thông khiếu lên mắt, cho nên nước mắt dầm dề, phế nhiệt thì bì phu ngứa ngáy, diện bộ thuộc dương lại càng ngứa lắm, cho nên tay hay gãi mày, mắt, mặt, mũi, bởi vậy trị ma chẩn cốt phải thanh tâm bảo phế làm chủ.

Khi mới phát nhiệt, chứng hậu ma chẩn cũng như chứng hậu thương hàn, chỉ khác rằng chứng hậu ma chẩn thì mặt phù tai đỏ, thúc thắc ho, và hay hắt hơi, mũi chảy nước mũi trong, mu mắt xưng dộp, và nước mắt dầm dề, mi mắt lim dim buồn ngủ, trong ngực thường bậm bực, lợm khan, hoặc nôn mửa chỉ hẹn, trị nên dùng thang thăng ma cát căn, dù cho chứng bệnh thuộc hàn cũng chớ nên dùng quế chi, chứng bệnh thuộc nhiệt cũng chớ nên dùng sâm truật, hoặc đâm ra cũng chớ nên dùng nam tinh bán hạ, nếu không xét biết, ngộ nhận là chứng bệnh thương hàn, mà dùng hãn hạ dược tễ, thì càng thuốc lại càng nặng, vì rằng hãn thì nhiệt khí càng thịnh, rồi biến sinh nục huyết (máu mũi) khái huyết (ho ra máu), khẩu sang (miệng lở) yết thống (cổ họng đau) mục xích (mắt đỏ) đại tiểu tiện bí kết, hạ thì lý khí càng hư, rồi biến sinh hoạt tiết (đại tiện tả lợi), hoặc trệ hạ, các nhà nên phải xét biết cho tường tất.

Nóng sốt cũng nhiều chứng hậu: như sốt mà ghê rét không có bồ hôi, chân tay lạnh, sắc mặt xanh tái, đó là thương hàn phát nhiệt, sốt mà có bồ hôi, chân tay ôn, sắc mặt đỏ, và chảy nước mũi trong, đó là chứng thương phong phát nhiệt, sốt bắt đầu tự lưng buổi, sốt mãi cho đến quá nửa đêm rồi lại mát như thường, mà nhứt là đầu chân và phía trước bụng nóng hơn là các chỗ khác, hoặc nửa mình trên nóng, nửa mình dưới lạnh, mu mắt xưng dộp, sắc mặt vàng, thổ, lợi, đau bụng, đó là chứng thương thực phát nhiệt, sốt mà lòng bàn tay có bồ hôi, lúc mạch cánh tay hơi động, sắc mặt đỏ xanh, tâm thần thường kinh hãi, đó là chứng kinh nhiệt, sốt mà mới đỏ, đại tiểu tiện bế, phía dưới mạn sườn dâm dấp có bồ hôi, và ăn không biết thường, đó là chứng phong nhiệt, ma chẩn thì kiêm cả bấy nhiêu chứng hậu, nhưng độc khí nhân thử mà tiết xuất cũng có.

Ma chẩn nguyên nhân

Âm dương giao cấu, hỏa độc sở dĩ mới sinh bệnh ma chẩn, sao vậy? dương khí của đàn ông thịnh quá, thì khí bị dâm hỏa sở tráng, rồi gây nên chứng bệnh ma, độc phát tự lục phủ, phủ thuộc dương chủ khí cho nên trong nang khỏa không có nước, trị nên dùng tư âm bổ huyết làm chủ, âm khí của đàn bà thịnh quá, thì huyết bị dâm hỏa sở tráng rồi gây nên chứng bệnh đậu, độc phát tự ngũ tạng, tạng thuộc âm chủ huyết, cho nên trong nang khỏa có nước, trị nên lương huyết bổ khí làm chủ, đại khái như vậy, nhưng khi huyết có hư, thực, khó [illegible] được nào? Nghiệm thế nào mà biết là ma chẩn? Phép trị. — Ma chẩn thì thoạt tiên phát tự đỉnh chán, hoặc phía sau tai, hoặc ở lưng, ở trái đùi, chỗ hẹn, rồi nhỏ và gai đầu, sắc đỏ là phân biện. Hỏa hóa thì sắc đỏ, trị nên dùng ngưu-bàng liên-kiều thăng-ma chỉ mẫu địa-cốt-bì vân vân; huyết hư thì sắc trắng, trị nên dùng đương-qui xích-thược hồng-hoa vân vân; hỏa độc xí thịnh thì sắc tía khô, trị nên giải biểu kiêm tư âm lương huyết; nếu chẩn sắc biến đen, thì tức phải đánh hạ, (thấy sắc đen, chữa được là họa).

Phàm ma chẩn mới mọc nhứt thiết phải kị phong hàn sinh lãnh (phong là gió, hàn là lạnh, sinh là đồ ăn sống sít, lãnh là đồ ăn có chất lạnh), không thì chân lông thớ thịt bế tắc, độc khí ủng trệ, nọc độc lặn vào trong, rồi biến sinh phúc thống (đau bụng) khí xuyễn (thở gấp) mà chết. Hoặc giả nọc độc mới lặn vào mà chưa hiện ác chứng (phúc thống, khí xuyễn), thì trọng dụng phương tễ phát biểu, may cũng có thể cứu.

(*Còn nữa*) Phùng-năng-Tĩnh

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM
(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đòi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

Những hồi từ đầu, đã in thành mười hai quyển, một bên chữ Pháp một bên Quốc-văn, bán giá như sau này:

Phần thứ nhất	Quyển I	223 trang, bán	—	0$50
	» II	203	—	0 45
	» III và IV	166	—	0 35
	» V và VI	193	—	0 45
	» VII và VIII	318	—	0 65
Phần thứ hai	Quyển I	213 trang, bán	—	0$45
	» II và III	237	—	0 50
	» IV, V và VI	275	—	0 60
	» VII và VIII	231	—	0 50
Phần thứ ba	Quyển I, II và III	251 trang, bán	—	0$55
	Quyển IV, V, VI và VII	299	—	0 65
	Quyển VIII	305	—	0 65

Ở xa tính thêm tiền cước, mỗi quyển . . . . 0$20
Cả mười hai quyển gửi làm một gói, tiền cước . . . . . [illegible]

PHARMACIE MONTES
TONIQUE TONKINOIS

2$25

Thế-giới văn-minh sử

(Tiếp theo)

Văn minh đời Trung-cổ

XXXIII. — Các man-dân tràn vào đế quốc La-mã

Bấy giờ đâu đấy đều bị cuộc xâm-lược tàn-hủy thì thành Constantinople cũng là nơi ẩn-nén cuối cùng của các mỹ-thuật. Phần nhiều các lâu-đài La-mã đều bị Man dân hủy-hoại, thứ nhất là bọn người Vandales đã tàn-phá thành La-mã về giữa thế-kỷ thứ V, Vua Justinien mới sai dựng một nhà thờ lớn Sainte Sophie, là cái công-trình đáng ghi nhất về thời đại ấy. Cách kiến-chúc cũng tương-tự như cách kiến-chúc ở La-mã: những cái tháp tròn nhất là cái lớn ở giữa đường kính tới 31 thước cũng giống như các tháp tròn ở La-mã thứ nhất là cái tháp lớn ở đền Bách-thần ông Agrippa đã xây, nhưng trang-hoàng rực-rỡ hơn, trạm trổ tỉ-mỉ kỹ-lưỡng hơn.

Tuy vậy, Tây đế-quốc cũng không bao giờ được hưng-vượng bằng La-mã về đời họ vua Augustes, thường vẫn suy-nhược vì các mối tệ đoan, các cuộc hỗn-loạn và các việc tranh-tụng về tôn-giáo.

Bởi thế không bao lâu mà mất cả các tỉnh ở châu Á và châu Phi vào tay người A-rập. Dân A-rập mà mạnh lên được là nhờ có đạo Hồi-hồi (Islam). Người sáng lập ra đạo ấy là ông Mahomet (Mê-hâm-mặc-đức, 57. 632). Đạo ấy tuy về đường luân-lý không được cao thượng bằng đạo Cơ-đốc, song bởi lòng tin được lên thiên-đường của Đức Chúa Trời (tiếng A-rập kêu là Allah), nên người A-rập rất hăng-hái để truyền đạo ấy, mà trong một cuộc tiến-hành chưa đầy một thế-kỷ, họ lại đi khắp vùng Địa-trung-hải tự sông Indus (bên Ấn-độ) mãi đất Gaule; cả nền văn-minh Ấn-độ Âu-la-ba, tự dãy núi Caucase giáp châu Á, đến dãy núi Pyrénées đều bị nguy-nan vì cái lửa của đạo Hồi mà hai đầu mũi gần tới thành La-mã. Trận Poitiers năm 732 làm cho cuộc tiến-hành ấy phải ngừng lại. Bọn tín-đồ ông Mahomet phải ở lại phía nam và phía đông Địa-trung-hải. Dân A-rập, cũng như các dân-tộc Đông-phương cổ, không có tài tổ-chức về đường chính-trị, nhưng họ đã làm môi-giới cho Tây-phương và Viễn-đông và đã biết sưu-tập các điều khôn-khéo của các dân-tộc lân-cận để làm nên giàu-thịnh.

Vì cuộc xâm-lược của người A-rập khác hẳn cuộc xâm-lược của người Nhật-nhĩ-man, không thiệt-hại lâu cho các vùng bị tràn qua. Thực ra lại có nhiều nơi nhờ đấy mà văn-minh lại rực-rỡ thêm lên và còn để lại nhiều nền kiệt-tác như pho chuyện Một nghìn một đêm (Mille et une nuits), các sách thơ ca, sử ký, triết-học, các điều phát-minh về khoa-học như chữ số A-rập, đại-số-học, y-khoa, v. v, thứ nhất là các lâu-đài ở những nơi kinh-đô của họ như các nhà giáo-đường ở thành Bagdad Damas, Jérusalem và Caire, các cung-điện ở Grenade và Cordoue. Dân A-rập thực là một dân-tộc lớn trong lịch-sử và các xứ đã thuộc quyền họ về đường thương-mại và mỹ-thuật đều được thịnh-vượng đương khi các xứ theo đạo Cơ-đốc như còn phải mai-một trong vòng mọi rợ.

Thực vậy, trong Tây đế-quốc cũ, Giáo-hội phải chống-chỏi khó nhọc với tính thô-lỗ của nhân-dân Nhật-nhĩ-man, phải đến mấy thế-kỷ mới cảm-hóa được họ. Thoạt tiên rợ Francs qui-phục trước nhất. Vua rợ ấy là vua chịu phép rửa tội, của ông Thánh Rémi, rồi tự dấy chinh-phục được các rợ khác ở xứ Gaule như Wisigoths và Burgondes. Ông theo mệnh của Giáo-hội nhiệt-thành chống giữ lấy nền văn-minh La-mã còn sót lại, đánh dẹp bọn Man-dân ở vùng sông Rhin. Các vua kế-tiếp cũng hết sức giúp về việc truyền-giáo. Nhưng người Francs, vì đột nhiên xen vào một xã-hội cao sang nên nhiễm nhiều thói xấu hơn là nết hay, không bao lâu thành ra đồi-tệ. Cả giáo-hội cũng vì sinh-hoạt liền với bọn ấy nên thô tục tàn-ác, không xứng đáng với cái nghĩa-vụ của mình.

Điều đó thực là nguy-hiểm cho Giáo-hội. Nhưng nhờ có các Giáo-hoàng ở La-mã mà Giáo-hội thoát ra bọn ấy. Ông Thánh Benoît lập ra lệ làm việc bằng trí khôn và bằng chân tay bắt các tu-sĩ về phải ông phải theo, nhờ đó mà các nhân-viên trong Giáo-hội lại hoán-cải đức tính lại và tự thế-kỷ thứ VII giở đi đã có một đội hùng-binh để truyền-bá đạo-giáo tận các vùng còn mọi rợ. Như ông Thánh Augustin qui-phục được người Saxons ở đất Grande Bretagne.

Họ vua Mérovingiens (tức là họ ông Clovis) vì đồi-bại không giúp việc cho Giáo-hội được nữa, nên giáo-hội phải tìm tay phù-tá khác. Cũng lại là một họ về dân Francs, tức là họ Carolingiens. Giáo-hoàng kết-liên với họ này cũng như ông Thánh Remi trước đã kết liên với vua Clovis để lại kế-tục công cuộc cũ. Một ông tổ trong họ ấy là Charles-Martel đánh một trận ở Poitiers cản lại được quân A-rập, cứu cho Giáo-hội khỏi một nỗi nguy-nan chưa từng gặp bao giờ. Nhờ có công ấy nên con ông là Pépin le bref được lên làm vua, rồi được Giáo-hoàng làm lễ gia-quan (Sacre) cho ông; thế là [illegible] thần-thánh công-nhận cho. Bấy giờ dân Francs với Giáo-hội hai bên cùng nhau chinh-phục đất Nhật-nhĩ-man và xếp đặt cho châu Âu thành có cái hình-thể chính-trị và xã-hội làm đặc-sắc cho đời Trung-cổ.

Hải-Lạng

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE

aux examens franco-annamites

của M. L. HOULLIER

[illegible]

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Trang-tử cổ-bồn

(Tiếp theo)

Điền-thị nghe nói như vậy, bỉ sắc phát lộ ra cả nhan diện, bảo bố già rằng:

— Ta nhờ ngươi làm mối ta cho Vương-tôn có được chăng?

Bố già nói:

— Vương-tôn tôi thường nói rằng: «Nếu được cùng với cô mà kết bạn phượng-loan thì cũng là một sự nhân duyên rất tốt, chỉ ngại đạo thầy-trò mà như thế thì khiếm nhã lắm. Sợ rằng người ngoài nghị luận».

Điền-thị nói:

Vương-tôn cùng với Trang tiên-sinh chẳng qua chỉ có một lời nói suông làm thầy trò đó mà thôi. Chứ kỳ thực thì Trang tiên-sinh chưa dạy Vương-tôn một chữ nào. Như vậy gọi là thầy trò sao được. Đã không phải là thầy trò thì dù ta có kết duyên với Vương-tôn chẳng nữa; người ngoài ai nghị-luận nổi. Ta nhờ bố già đem cái ý ấy mà nói cho rõ thật khéo với Vương-tôn, cho nên việc tất lành nhé.

Bố già vâng lời sắp sửa đứng dậy đi ra. Điền-thị lại dặn rằng:

— Hễ nói được Vương-tôn bằng lòng, thì mau mau về đây nói cho ta biết nhé.

Sau khi bố-già đã bước ra được một lát. Điền-thị ngồi trong phòng nóng lòng, sốt ruột, đợi nghe tin tức. Một giờ đằng đẵng xem bằng ba thu. Đêm hôm ấy Điền-thị nằm không yên giấc, chập chờn con tỉnh con mê, đợi mãi đến ngày hôm sau cũng không thấy bố già đem tin lại báo. Càng mong mỏi ruột càng thêm nóng, không thể chịu được, bèn sai người nhà lập tức đi gọi bố già vào phòng hỏi chuyện.

Bố-già đến nơi Điền-thị vội vàng hỏi rằng:

Thế nào? Nói có đắt lời không?

Bố-già lắc đầu nói:

— Không xong! không xong!

Điền-thị cau mày, bỗng sịm mặt lại vội hỏi rằng:

Bởi duyên cớ sao mà lại không xong?

Bố-già nói:

— Vương-tôn tôi nói rằng: «Dung mạo nương-tử cố nhiên là người quốc sắc vô song rồi, bất tất phải nói. Chưa phải là thầy trò cũng ai ngại; Chỉ còn ngại có ba điều không tiện: Điều thứ nhất là trong nhà thờ còn để quan tài, trên giường thờ bày những đồ tang-lễ. Như thế mà cùng với nương-tử làm lễ cưới thì trong lòng không nỡ, vả lại cũng không thể coi được. Điều thứ hai là Trang tiên-sinh vẫn cùng với nương-tử là vợ chồng ân ái. Trang tiên-sinh tài đức vẹn phần, Vương-tôn tôi không kịp một phần, nên sợ rằng lấy về lại bị nương-tử khinh rẻ. Điều thứ ba là Vương-tôn tôi đến đây chỉ có tay không, sính lễ cùng cỗ bàn chưa sắp sửa sẵn. Vì thế nên việc không xong».

Điền-thị nói:

Ba điều ấy đều không phải lo. Điều thứ nhất thì đằng sau nhà có cái phòng bỏ không, ta sai mấy đứa người nhà khiêng quan tài Trang tiên-sinh tống vào trong ấy. Còn trên nhà thờ thì bao nhiêu những đồ tang lễ, dọn đi cho sạch xếp vào một nơi kín đáo. Điều thứ hai thì người chồng ta trước có đạo đức học thức gì đâu, chẳng biết tề-gia, dẫy bỏ người vợ trước, để cho ai cũng chê là bạc đức. Vua Uy-vương nước Sở mộ tiếng hư danh, đón làm Tể tướng. Lão ấy tự biết tài đức không kham nổi chức Tể-tướng, mới trốn tránh ra ở đây. Ngày trước đi qua dưới núi, gặp một người đàn bà hèn cầm quạt, quạt vào mả chồng cho đất chóng khô, để mà cải giá. Lão ấy đem lòng bỡn-cợt, giật lấy quạt sẵn người ta để quạt mà giúp, lại còn cầm cái quạt ấy vác mặt nhơn nhơn về nhà, coi bằng của báu ở trong khuê các, bị ta giằng lấy quạt xé tan xé nát. Đến lúc sắp chết đến cổ, lại còn nói lời cay đắng mỉa mai, để cho ta thấm thía chua xót, như thế thì còn ân ái gì. Vương-tôn là bậc tài danh, nên phú quý, ta cũng là con gái nhà đại-gia, chẳng phải là môn-đương hộ-đối hay sao. Điều thứ ba thì ta là chủ rồi còn ai đòi sính lễ nữa. Còn như lo chưa có cỗ bàn, thì ta đưa cho Vương-tôn hai mươi lạng bạc, thì bỏ bảo bạn người nhà sắp sửa. Nếu ngươi đem lời nói của ta, nói được Vương-tôn bằng lòng như thế, thì ngay đêm hôm nay làm lễ thành-hôn.

Điền-thị nói xong, liền đem hai mươi lạng bạc gửi bố-già.

Bố-già đi ra, đưa hai mươi lạng bạc cho Vương-tôn, và thuật lại hết lời Điền-thị nói cho Vương-tôn nghe tường tận.

Vương-tôn bằng lòng nhận lời.

Bố-già lại đi nói cho Điền-thị biết.

Điền-thị mừng rỡ lạ lùng, sai các đầy-tớ khiêng linh-cữu Trang-Chu tống vào cái buồng bỏ không ở nhà sau. Đêm ấy ở trong thảo-đường, đèn pha-lê thắp sáng rực rỡ, bài-trí rất là lịch-sự. Điền-thị tóc cài thoa vàng trâm ngọc, vẻ mặt vui tươi, phấn son tô điểm, hoa hột lấp loáng, áo gấm quần vóc, chân đi giày cườm; Vương-tôn cũng mặt mũ áo rất choáng. Đôi bên cùng giao bái. Vào động phòng, hoa đèn sáng choang, cùng ngồi sánh vai, rót rượu hợp-cẩn.

Đêm đã quá khuya, sắp lên giường vào màn nghỉ. Vương-tôn bỗng tự dưng cau mày nhăn mặt, ngồi gục đầu xuống, một bước cũng không thể đi được, chỉ kêu đau bụng.

Điền-thị bất cố liêm-sỉ, ôm lấy Vương-tôn vào trong lòng hỏi có làm sao?

Vương-tôn nhăn mày nghiêng cổ, ngồi không vững, đau quá không thể nói được.

Bố-già nói:

— Vương-tôn bình nhật thường có chứng ấy. Mỗi khi đau bụng chẳng có thuốc nào chữa khỏi, chỉ duy có một vật chữa bệnh ấy rất là thần hiệu.

Điền-thị vội vàng rối rít hỏi rằng:

— Vật gì chữa được? Vật gì chữa được?

Bố-già nói:

— Quan Thái-y truyền cho một phương thuốc rất là kỳ dị. Tất phải tìm lấy cái óc người sống hòa với rượu cho uống, thì bệnh khỏi ngay. Bình nhật mỗi khi Vương-tôn phải bệnh ấy, Thái-tử lại tâu với vua Sở, bắt những tên tù có tử-tội đem giết lấy óc hòa rượu cho Vương-tôn uống. Nay ở đây lấy đâu được óc người. Thôi đành rằng số phận Vương-tôn ngay mất.

Điền-thị hỏi:

— Vậy thì óc người chết có chữa được không?

Bố-già nói:

— Quan Thái-y bảo: «Những người chết chưa đầy bốn mươi chín ngày, óc chưa khô, dùng vẫn còn tốt».

Điền-thị nói:

— Chồng tôi mới chết được hơn hai mươi ngày, tôi phải bổ ván ra mà lấy cái óc ấy mới được.

Bố-già nói:

— Chỉ sợ nương-tử không dám làm như thế thôi.

Điền-thị nói:

Tôi cùng với Vương-tôn đã kết duyên phu-phụ, đến cái thân tôi tôi còn chẳng tiếc, nữa là cái óc người chết thì có tiếc gì.

Nói xong, liền sai bố già đấm bóp cho Vương-tôn.

Điền-thị một tay cầm búa, một tay xách đèn, vào trong cái buồng nhà sau, đặt đèn xuống, hai tay cầm búa giơ cao bổ mạnh vào quan tài. Bổ được vài nhát, tấm thiên võ tan ra. Thầy Trang-Chu nằm trong thở dài, rồi ngồi nhổm dậy.

(Còn nữa) Thạch-hãng dịch thuật

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ: 1$00

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

31, phố Paul-Bert, Hanoi

SÁCH LUẬT

Quan phó chánh-tòa A. Dejean de la Bâtie, giáo sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này:

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 2$00
2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2.00
3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá 1.80
4° THƯƠNG-LUẬT SÓC (Droit commercial) giá 3.00
(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài)

Bộ luật này, có cả toàn bằng chữ Pháp

Bán tại bản-quán

MỚI TÁI BẢN

QUỐC-VĂN GIÁO KHOA THƯ

Lớp Dự-bị

Giá bán 0$12

Bán buôn và bán lẻ xin viết thơ cho

M. BÙI-XUÂN-THÀNH

Quản-lý Nhà in Trung-Bắc tân-văn, 61-63, Phố hàng Bông. -- Hanoi

MỚI ĐỔI GIỜ LẠI

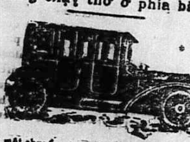
ĐƯỜNG SANG LÀO

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

LƯỢT ĐI

Bắt đầu từ Đông-hà chạy sáng thứ tư tới Savannakhet kịp tàu đi Vientiane.

LƯỢT VỀ

Thứ hai ở Savannakhet về, mỗi tuần lễ một kỳ.

Mỗi tuần lễ chạy có một chuyến các quí-khách ai muốn đi, xin đánh giây thép trước mười bốn giờ, để sẵn tiện xếp xe cho đủ.

ĐƯỜNG ĐI VÀO HUẾ

Vì xe lửa ở Huế đã ra tới Đông-hới. Xe auto chỉ phải chạy đến Đông-hới (Quảng-bình) thôi. Ở Vinh chạy hồi 4 giờ sáng, tới Đông-hới 12 giờ trưa, vừa kịp xe lửa vào Huế. Ở Đông-hới đợi xe lửa ở Huế ra, chạy về tới Vinh vừa kịp đáp xe lửa đêm về Hanoi.

ĐƯỜNG YÊN-LÝ ĐI NGHĨA-ĐƯNG (PHỦ-QUỲ)

Ngày nào cũng có xe chạy, một chuyến đi và một chuyến về, đúng với giờ xe lửa chạy ở Yên-lý về Vinh và ra Hanoi.

Lối đánh giây thép: PHAMVANPHI, *Vinh, Đông hà, Yên-lý, Savannakhet*

3612

Số 35

Nhi-nữ anh-hùng

ĐOÀN-[illegible] dịch thuật

... cứ ngây người ra, nên tức mãng chạy đến gọi, công tử không nghe tiếng. Nàng thấy công tử không thưa, lại gọi to lên rằng:

An công tử! Công tử ngủ đấy à?

Bây giờ công tử mới nghe tiếng vội vàng thưa lại rằng:

Thưa cô nương, tôi vẫn thức đây, không hề có nhắm mắt lúc nào.

Nàng nói:

Nếu công tử thức thì mời công tử đi ra ngoài này, tôi có câu chuyện muốn nói với công tử.

Công tử ở trong thưa lên rằng:

Vâng, tôi xin ra.

Nhưng chờ mãi, chỉ thấy tiếng thưa mà không thấy bóng người, nàng lấy làm nóng ruột, lại thúc giục rằng:

Làm sao công tử không ra ngay, lại cứ ngồi mãi ở trong ấy?

Công tử ở trong nói ra rằng:

Dạ dám thưa cô-nương, tôi chưa thể ra ngay được, vì tôi bị tên ăn-cướp nó trói lấy cả người, lột mất cả áo, phanh ngực bổ bụng, tấm thân lõa lồ, đi ra trước mặt người, thì còn ra thể điệu gì.

Nàng nghe nói liền nói rằng:

Công tử lại khéo lắm thảo lắm nữa, thì nãy gặp tôi sao chẳng thấy giữ lễ phép, có lẽ công tử coi tôi không phải là người hay sao?

Công tử ở trong nói ra rằng:

Thưa cô nương, không phải thế, không phải thế, lúc nãy là lúc tính mệnh tôi đang nguy cấp, mười chết một sống, nên không rồi nghĩ đến điều đó, nay nhờ có cô-nương giải cứu, tính mệnh lại được an toàn, khi nào tôi lại chịu thất lễ, vậy tôi không dám đi ra.

Nàng liền nói rằng:

Công tử làm cho tôi phải xấu hổ quá, nếu vậy thì tôi bảo công tử này! Công tử cởi cái giải buộc ở ngoài cái bao phục ra, lấy một bộ áo xiêm mà mặc, rồi thắt cái giải vào, ngoài khoác cái áo mã quái, như vậy thì thân thể được kín đáo, không phải lõa lồ, mau mau lên, rồi đi ra ngoài này.

Công tử ở trong ra ý vui vẻ mà nói rằng:

Phải đấy! Phải đấy! Công tử nói xong, rồi thấy cứ lục đục ở trong, mãi một hồi lâu vẫn chưa thấy ra, chỉ thấy lô lên một tiếng, rồi lại im mất, nàng lấy làm lạ tức mình mà nói rằng:

Làm sao tôi bảo công tử ra, mà công tử cứ loanh quanh ở trong ấy mãi thế? Hay là công tử cứ muốn ngồi mãi ở trong ấy thì bảo tôi.

Công tử cứ vâng vâng dạ dạ mà nói rằng:

Thưa cô nương, tôi còn;;; tôi còn....

Nàng đứng ngoài lại càng tức bực lắm mà nói rằng:

Có mau lên không? Tôi không ngờ ở đời này lại có một người con trai hèn nhát quê như công-tử.

Nàng dục mãi công-tử phải vội vàng [illegible] xuống, chạy ra quỳ ở trước mặt nàng, nàng liền nhìn mắt lại mà nói rằng:

Cậu lại làm cái trò gì thế?

An công tử nguyên là một vị thiếu niên tôn trọng thành thực, bấy giờ chỉ biết một mực giữ phép, để muốn nàng nói rõ tại lịch và bản tính bộ phương pháp, để làm cái đi cầu chẳng đến Hoài-an, mà trông thấy cha mẹ. Vì vậy nên khi ấy Trương-kim-phượng cũng đứng nấn ná mà công tử không hề có trông đến. Còn nàng Trương-kim-phượng lúc ấy may hẳn toàn được tính mệnh mình và cha mẹ, trong lòng cũng chỉ nghĩ đến người con gái mặc áo đỏ ấy, chứ không nhìn đến An công tử.

Nhưng từ lúc nghe người con gái mặc áo đỏ, trong lòng đã lấy làm ngờ, kịp đến khi công tử ở trong đi ra, mới nhác qua lại càng lấy làm lạ lắm, vì lấy làm lạ mà khiến cho vị thiếu niên công tử ấy bỗng lại và mặt xanh. Phương chi nàng dẫu là một người con gái quê mùa, nhưng tự cứ được cái vẻ sắc nước hương giời, mà ngày thường ra vào ở chốn xóm làng, chỉ thấy toàn một lũ dung phu tục tử, ngày nay ngẫu nhiên gặp gỡ, bỗng thấy một chàng thiếu niên công tử, phong lưu nho nhã, cái vẻ đứng yên đường trọng khiến nàng không thể không trộm liếc đến dung quang. Kịp đến khi thấy công tử chạy ra quỳ ở dưới đất, nàng bỗng thẹn đỏ cả mặt, đứng lên toan chạy ra chỗ khác, nhưng người con gái mặc áo đỏ liền kêu lại mà bảo rằng:

Em đi đâu? Cứ ngồi lại đây.

Người con gái mặc áo đỏ nói rồi, dắt tay *Trương-kim-phượng* kéo xuống ngồi ở đằng sau rồi nói với công tử rằng:

Lúc nãy tôi làm những việc gì công tử có hiểu không?

An công tử nói:

Bẩm cô nương, tôi hiểu rồi.

Người con gái mặc áo đỏ liền nói rằng:

Nếu công tử hiểu được rồi, thì tôi không cần phải nói nữa.

Người con gái mặc áo đỏ lại nói chỉ vào vợ chồng ông *Trương-lão-thực* mà bảo An công tử rằng:

Công tử coi đây, hai ông bà này là người dân thường, còn công tử là con nhà quan, đáng lẽ ông bà ấy không dám cùng công tử cùng ngồi, nhưng cái lại dám gọi công tử ra đây để chào hỏi, nhưng thánh nhân đã nói *ở trong lúc hoạn nạn phải nên theo cái cảnh hoạn nạn*, tôi nay cứu người đều ở vòng cái vòng hoạn nạn cả, phải nên coi như là một, chớ nên phân biệt kẻ sang người hèn.

An công tử nói:

Mấy lời cô nương dạy, khiến cho lòng tôi xiết bao cảm kích, và kính phục. Biết là chừng nào, không những cô nương nói thế, cho dù cô nương nói là mặt giời ở phương tây mọc lên, tôi cũng lấy làm tin lắm, kẻ nào tôi lại dám không tuân.

Công tử nói rồi, vội vàng đứng dậy chắp tay vái chào vợ chồng ông *Trương-lão-thực*.

Ông *Trương-lão-thực* cũng vội vàng quỳ xuống mà nói rằng:

Chết nỗi! già này là người thế nào mà dám nhận lạy của công tử.

Bà *Trương lão-thực* cũng chắp hai tay đè thụng lại mà vái và nói rằng:

A di đà phật, xin kính chào công-tử.

Khi đã chào hỏi xong xuôi, người con gái mặc áo đỏ lại chỉ *Trương-kim-phượng* mà bảo *An* công-tử rằng:

Lại còn người này nữa là em gái tôi đây, xin cho ra chào công-tử.

An công tử vội vàng quay lại chắp tay vái *Trương-kim-phượng* một vái. *Kim-phượng* trọng quá, chỉ đáp lại được một cái vạn phúc. Người con gái mặc áo đỏ liền nói với ông *Trương-lão-thực* rằng:

Xin phiền ông hãy giúp cho một mâm rượu, để đem ra đây cùng uống cùng nói chuyện cho vui.

Ông *Trương-lão-thực* vâng lời, đi vào trong nhà bếp, nấu tất đem rượu thịt ra bày ở trên bàn. *An* công tử lúc ấy đã được vị cô nương kia dẫn mãi tâm chỉ cho, nên đã có cái can đảm mạnh bạo lắm, liền chạy đến bày đặt giúp ông *Trương-lão-thực*; mới nhác trông thấy cái hũ rượu, liền giật mình mà nói rằng:

Chết rồi, cái hũ rượu này là cái hũ rượu thuốc độc, lúc nãy tên ăn cướp nó đem ra toan cho tôi uống để hại tôi đây.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường
Từ microfilms trường Đại Học Cornell

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân-kính
Mặt và kim
có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá .... 11$50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI

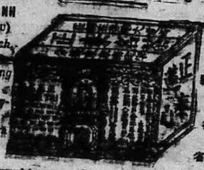
CHABOT, Hanoi
56, Rue Paul Bert, 56
CÓ BÁN NHIỀU KIM-CƯƠNG ĐẸP

Một nhẫn
Một hoa
Thượng-hạng
Nhà hàng có thể tin cần được.

Xin chú-ý đến hiệu chè Vịnh-Mậu, Tùng-Mậu chính hiệu

CÁC NƠI PHÁT HÀNH
(HIỆU CHÈ VỊNH-MẬU)
Số nhà 144, phố Khách, Nam-định.
Số nhà 25, phố Hàng Ngang, Hanoi.
Số nhà 21, phố Đông-kiều, Hải-dương.
Ở các tỉnh Nam-kỳ và Bắc-kỳ đều có nơi phát-hành.

注意正號正泰雙喜名茶

Năm 1926, đã trình Thương-bộ nước Pháp vào sổ, và dùng kim-bài thương tiêu làm dấu hiệu, người khác không được giả mạo. Gần đây cũng có nhiều quân vô-sỉ, chế ra hạng chè giả, mạo dùng danh-hiệu của bản-hiệu để lừa dối và mưu lợi. Vì thế bản-hiệu mới đổi dùng cái giấy hiệu dán ở miệng beo chè, cách thức rất là tinh-tế, để phân biệt với hạng chè giả mạo, xin các quí-khách để ý đến cho.

THUỐC SIROP NOFAL

Thuốc SIROP NOFAL làm toàn bằng chất thuốc rất tốt, lựa chọn rất kỹ-càng, nên có đủ các tính chữa bệnh rất thần-hiệu mà dùng vào hạng thuốc tốt thứ nhất để trị các bệnh như là :

HO
HO GIÓ
GHÍP (Cảm thiên-thời)
HEN

và làm lại là hết thảy các chứng-bệnh về khí-quản.

Điều-độ uống : Cứ trong hai mươi bốn giờ, dùng từ năm đến sáu thìa xúp, ngoài những bữa ăn.

Thuốc SIROP NOFAL để cho những người đã quá mười lăm tuổi dùng.

Bán tại hiệu Bào-chế :

CHASSAGNE
Ông LAFON và LACAZE
Bào-chế đệ nhất hạng, kỹ nghiệp
59, phố Paul Bert, Hanoi

MAO-SENG
57, Rue Jean-Dupuis (Phố Hội), Hanoi
MÁY NÓI SỐ 263

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chấn song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Quí-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

MAO-SENG kính cáo

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền : 1$80

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền : 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi

Thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX làm cho mắt các ngài khỏi đau, khỏi mà được trông thấy tỏ rõ, tức cũng như mặt trời kia soi sáng cho các người.

Phàm hễ mắt hơi đau, hơi đỏ, hơi nhấp-nhem một tý, đều là những cái khởi-điểm của bệnh toét mắt cùng các bệnh đau mắt nguy-hiểm khác nữa.

Vậy nếu những khi ấy, các ngài có sẵn ngay một lọ thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX ở trong nhà mà tra ngay đi, thì tức-khắc làm cho mắt khỏi đau, không sinh năng ra được.

Các ngài chớ quên rằng nếu trễ-nhác một chút là có thể gây nên cái nạn mù mắt đấy.

Vậy tức-khắc ngay bây giờ các ngài nên mua ngay, hay viết thư bảo hiệu thuốc gửi bán cho một lọ :

COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX là thuốc chuyên trị bệnh đau mắt rất thần-hiệu và rất rẻ tiền.

Có ba hào một lọ thôi (0$30).

Phàm lọ thuốc nào không có đề đủ chữ COLLYRE JAUNE DU Dr CASAUX thì chớ có mua. Vì thuốc ấy hay, nên nhiều kẻ làm giả-mạo lắm.

Thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX có bán ở hiệu thuốc :

CHASSAGNE, 59, Rue Paul Bert, Hanoi và ở khắp các hiệu thuốc tốt khác.

TRẦN - QUANG - MINH

Chuyên môn — trồng răng

199, Hàng Bông-lờ, Hanoi
MẤY NHỜI KINH-CÁO

Thưa các quý-khách.

Bản-hiệu xưa nay chỉ chuyên về một nghề giồng răng. Giồng đủ các thứ răng, TRẮNG, ĐEN, VÀNG, BẠC, nhổ răng, chữa sâu răng, vá răng, răng đen đánh trắng, răng vẩu, răng khểnh, răng lệch lạc chữa lại cho đều, nhất là các cụ già gẫy hết cả hàm, làm toàn hai hàm răng khác, đã sinh đẹp hơn răng cũ, mà ăn uống nhai nói cũng như răng thật không bận-bịu gì cả.

Vậy xin mời các quí-khách quá bộ lại bản-hiệu, hoặc làm, hoặc hỏi-han điều gì, bản hiệu xin hoan-nghênh trân-trọng, cắt nghĩa minh-bạch, cam-đoan làm vừa được như ý, và giá tính lại rẻ hơn tất cả các nơi khác.

Các quý-khách ở tỉnh khác cần mời đến quý tỉnh làm, hoặc hỏi điều gì, xin viết thư về Bản-hiệu sẽ có người đến tận nơi làm, và giá nhời ngay.

Kính cáo
Trần-Quang-Minh
OUVRIER-DENTAIRE
199, Rue du Coton, Hanoi

Thuốc PEPTO KOLA ROBIN
(Peptone, Glycérophosphate et Kola)

Nếu các ngài muốn gìn-giữ sức-khỏe của các ngài về đường thể-thao, thì thỉnh-thoảng nên dùng một chai rượu bổ này rồi các ngài sẽ thấy gân-cốt nở-nang, bắp thịt cứng cáp và lại chánh khỏi được chứng bệnh đau trái tim sinh ra bởi sự mệt nhọc trong khi luyện tập.

Thật là một thứ thuốc rất cần kíp cho những người chuộng thể-thao vậy.

Có gửi bán tại các hàng thuốc

XIN NHẬN KỸ LẤY HIỆU :

LABORATOIRES MAURICE ROBIN
13, Rue de Poissy, Paris
VÀ ĐỪNG MUA THUỐC NÀO KHÁC CẢ.

CHỈ MỘT THỨ

RƯỢU BỔ 33.500

là làm cho người ta lại được mạnh mẽ, khỏi mệt nhọc, bớt sự xanh sao, mà thêm được cường tráng để mà hưởng những lạc-thú ngày Nguyên-đán mà thôi.

Giá mỗi chai : **2$10**

Bán tại hiệu CHASSAGNE
59, Phố Tràng-Tiền
HANOI

Làm thế nào mà chữa được

Một người ở chốn thôn quê ngộ khi gặp có tật bệnh gì, thì chẳng ai là chẳng thường cứ tự vấn rằng :(Làm thế nào mà chữa được tật bệnh này) Vì chưng xa nơi tỉnh thành thầy chẳng có, thuốc thì không, thành thử người ốm chẳng có phương pháp thuốc thang gì mà chữa chạy cả. Bởi vậy phàm các người ở chốn thôn quê, ai nấy đều cần phải tàng tàng có một quyển sách nói đủ các thứ thuốc cần dùng ở chốn thôn quê và mọi điều chỉ bảo cho biết cách thức dùng các thứ thuốc ấy. Hằng ngày hiệu bào chế Chassagne ở Hanoi vẫn tiếp được vô số thư từ ở các nơi gửi về hỏi về việc ấy, nên lâu nay hiệu bào-chế ấy vẫn cố sức kiếm cách làm cho ai nấy được như ý. Nhưng ngặt vì thư gửi về hỏi càng ngày càng nhiều không thể phúc đáp riêng từng người được, bởi vậy hiệu bào-chế ấy có soạn riêng ra một cuốn sách dày 170 trang, vừa bằng chữ Pháp, vừa bằng chữ Quốc ngữ, nói kỹ càng đủ cả mọi điều khẩn thiết rất thường dùng.

Đại khái có những chương sau này :

1. NHỮNG LÚC KHẨN CẤP, nghĩa là những bệnh cần phải chữa chạy ngay lập tức nếu không thì thành ra nguy hiểm to; đại để như : Ngạt, chảy máu, bỏng, gẫy xương, sưng, thắt cổ, phải giá, ngứ đi vân vân......

2. LỜI KHUYÊN CÁC BÀ MẸ. Nói về cách tuyệt hảo nuôi con trẻ, mọi sự để phòng để tránh các tật bệnh cho con trẻ và các cách chữa trị các tật bệnh ấy.

3. MỌI ĐIỀU KHUYÊN BẢO VỀ VIỆC THÚ Y Sản nghiệp người nhà quê là chỉ trông vào đàn trâu bò, vì vậy trong cuốn sách ấy chúng tôi dành để một chương dài nói về sự sinh sản với giống vật mà trong nhà, cách giữ gìn cho các giống vật ấy khỏe mạnh luôn và cách chữa cho loài vật trong nhà khi có tật bệnh.

4. CÁCH GIỮ NƯỚC UỐNG CHO TRONG SẠCH. Biết bao tật bệnh sinh ra là chỉ tại nước uống đục bẩn, chứa chan những vi-trùng ; vậy cần phải làm thế nào cho nước được trong sạch mới được ; trong chương này chỉ bảo mọi cách thực hành và không tốn tiền để giữ cho nước uống được trong sạch.

5. NHỮNG BỆNH XOÀNG KHÔNG NÊN KHINH THƯỜNG. Như bệnh thấp, bệnh đau bụng, đau dạ dày, đau gân, bệnh run. Mỗi bệnh ấy lại phải có ngỏ rõ một cách giản gị mà xưa nay thực hành đã công hiệu lắm.

6. BỆNH ĐAU DẠ DÀY. Nhiều người Nam mắc phải cái chứng đau dạ dày. Cứ xem trong chương này thì sẽ thấy cách chữa thấy công hiệu.

7. CÁC BỆNH TẬT CỦA ĐÀN BÀ. Đàn bà thường có tật bệnh luôn, rất đau đớn ; nếu biết chữa cho hợp cách thì đỡ ngay.

8. CÁC BỆNH PHONG TÌNH. Rất nhiều và rất nguy hiểm cho người bệnh và cho cả con cháu nữa.

9. CÁC CHẤT ĐỘC. Một chương dài nói về cách chữa các chứng ngộ độc và làm giải độc vân vân..... Lại có nói đủ cả các phương thuốc tây, cùng các lời chỉ bảo rất kỹ càng về những vấn đề rất có ích cho các người ở xa nơi thành thị nữa. Cuốn sách này, ai hỏi xin tặng không, không lấy tiền. Vậy ai muốn xin cuốn sách ấy thì nên viết thư về cho

HIỆU BÀO CHẾ CHASSAGNE 59, Phố Paul Bert Hanoi

Trong thư phải đính một cái tem 5 xu cước để gửi. Nên viết thư về xin ngay từ bây giờ, kẻo hết.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống Chủ-nhật, thứ năm nào cũng để bán từ sáng giờ sáng.

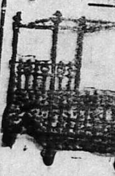
Tháng năm

Tháng năm nay đã đến rồi
Mồng năm âu cũng là ngày du chơi
Du sơn du thủy là thường
Du chi cho thú bằng du ở nhà
Ngồi trên ghế ngựa sập ngà
Dung dùi nhấp chén chè làu vũ gi
Vũ gì những thứ chè gì
Tức thì Kim-thái chè chi ngon bằng
Chè ngon hương ngát lẫy lừng
Trong Nam ngoài Bắc ai từng uống qua
Uống qua mới biết thực thà
Chè ngon có một giá thì không hai
Bán hàng không có dơn sai
Apprentie Kim-thái
Ngọc-dường Lai cáo

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thơ đòi hỏi bản-quán, thì cho biết cả số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quấn ấy, để cho người làm dễ tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay ký tên vắn tắt, hoặc thấu quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

TRỊNH-XUÂN NGHĨA
7, Rue du Chanvre, Hanoi

Lits en fer et en cuivre dit de Hai-phong
ACCESSOIRES POUR LITERIE
Sommiers métalliques (toutes dimensions)
Glace de Saint Gobain de toutes dimensions : formes pour ameublement
Grand choix de baguettes pour encadrement et tenture.
MEUBLE GENRE THONET.
Lampe à manchon « Titus »

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

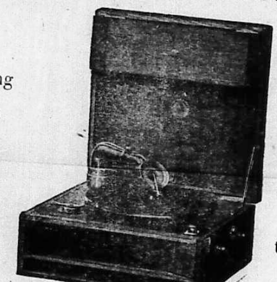
PHỐ PAUL-BERT — HANOI

Même Mon à Saigon: GRANDS MAGASINS CHARNER

HẠ GIÁ

Về những máy hát hiệu « COLUUBIA »

Những kiểu đẹp hơn cả

Những sự tiến bộ cuối cùng về các thứ loa

TẠI GIAN HÀNG BÀY CÁC THỰC-PHẨM

Hàng tốt nhất hạng và không đâu rẻ bằng

Trung Bắc Tân Văn

CẮN NHAI ĐƯỢC NHƯ THƯỜNG

Ông cụ này chỉ còn ăn được xup mà thấy ông cụ kia cắn nhai được như thường tất cho là một việc lạ.

Nếu trước đây cũng dùng thuốc DENTOL như ông cụ kia, thì bây giờ vẫn còn đủ răng và bây giờ cũng vẫn cắn nhai được như thường.

Thuốc DENTOL chế theo các công việc khảo nghiệm của ông Pasteur, có thể trừ được tất cả các trùng xấu ở trong miệng: thuốc ấy phòng được, và trừ được bệnh xún răng, những bệnh xưng lợi, xưng cổ. Dùng thuốc trong mấy ngày, là răng trắng bong, và mất xỉn.

Dùng thuốc ấy, trong miệng có vị mát dễ chịu, mà lâu bền. Có thể trừ trùng trong miệng được ít ra là 24 giờ.

Thấm vào bông mà nhịt thì đau răng dữ đến đâu cũng rịu ngay.

Các hiệu lớn bán nước hoa và bào chế, thì hiệu nào cũng có bán.

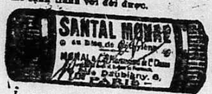
Ký lại: Maison FRÈRE, 19, Rue Jacob, Paris.

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Sự nóng buốt ở bệnh lậu thường hay làm cho đau đớn ở trong đường tiểu-tiện, bàng-quang, quả-thận và làm cho mụn mọc lên ở các cơ-quan ấy nữa. Vậy thì thực là khó chữa cái bệnh nóng buốt mà đã yểm nhiễm vào các cơ-quan ấy, song dùng thuốc *Santal Monal* thì thực là dễ khỏi, vì thuốc này điều-trị ở trong, khi uống vào thì làm lẫn với nước tiểu mà thành ra xanh và rửa ráy những vật bẩn đã sinh ra bởi sự nóng buốt.

Khi mới bắt đầu có mủ mà dùng ngay thuốc *Santal Monal* thì hết đau đớn, bớt sưng, hết buốt, và không còn tăng bệnh lên được nữa. Phải nên biết rằng vì sự nóng buốt thường hay sinh ra đau ngọc-hành, bàng-quang, quả-thận, và chuyển sang các cơ-quan khác mà có thể sinh ra bệnh nặng được. Thực như vậy, cái sự nóng buốt ấy lại còn chuyển sang chân huyết, lẫn sang quả-thận mà sau lại chàn lên đến tâm can tỳ phế được nữa.

Vậy thì khi mới bắt đầu có mủ phải nên cần mà chữa ngay bằng thuốc *Santal Monal*, như thế mới có thể khỏi hẳn được, mà không hại gì đến sức khỏe cả, và mới có thể cạnh tranh với đời được.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

3065

Làm mồi cho bệnh

Người mà dạ dầy đã hư và tiêu-hóa không được tốt thì thực là cái mồi cho bệnh hoạn. Vì làm sao? Vì rằng ăn không đủ và vị ăn vào không tiêu, cho nên kém huyết, hao người rồi sau sinh ra bệnh suy não, nhược người, thực là một điều nên sợ. May thay lại có thuốc Pilules Pink để cứu vớt những người ấy. Thuốc này làm khỏi đau bụng, làm cho tiêu hóa đều hòa và người ốm lại ăn biết ngon. Pilules Pink lại còn bù trì cho huyết được tốt và bổ cả cho não nữa.

Ông Pierre Bousalgues, ở Barri về tỉnh Miers có viết giấy rằng:

« Thực là nhờ Pilules Pink mà tôi lại được mạnh mẽ như thường. Nay tôi không đau dạ dầy và không đánh trống ngực như trước nữa. Hiện bây giờ tôi thấy trong mình khoan khoái và làm ăn chăm chỉ không nản như trước nữa. »

Thuốc Pilules Pink thực là một món thuốc thần hiệu, chữa các bệnh do suy huyết và do suy não mà ra thì thực không gì bằng.

Bán ở các hiệu thuốc.

Urocédrol Gallo

Thuốc mới trừ bệnh lậu, chế bằng Essence de Cedrus Atlantica. Tốt hơn các thứ thuốc đàn-hương không bao giờ làm đau thận, sẽ trị bệnh rất chóng.

BÁN TẠI

Hanoi, hiệu Chassagne

Haiphong, hiệu Breusmiche

LIỆT KHÍ LIỆT GÂN

Yếu sức mỏn dâm, lão nhược sớm

Uống thuốc liều **Pilules Ginat** mau mạnh hết

Có bán cùng các nhà bán thuốc

SPÉCIALITÉS PEYRARD, 46, rue de Grenelle, PARIS

Agents d'Annonces en Europe:

L. MAYENCE & Cie

DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs

9, Rue Tronchet, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Agences d'annonces en Europe:

SOCIÉTÉ MUTUELLE de Publicité

14, RUE ROUGEMONT, PARIS (IXe)

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

ŒNO KOLA COCA. — *Rượu bổ dễ cho những người ốm và đàn bà ở cữ* . . . . *Một litre:* **2$10**

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai:* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai:* **1,25**

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm* . . . . *Một chai:* **1,50**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều* . . . . . . *Một chai:* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3003

Rượu mùi chính-hiệu Marie-Brizard

(LIQUEURS MARIE-BRIZARD)

Uống rượu mùi, phải trọn thứ chính-hiệu:

Anisette Marie Brizard
Cacao Chouao Marie Brizard
Curaçao orange ou blanc Triple sec
Cherry Brandy
Peach Brandy
Fine Pale Brandy
Rhum Charleston supérieur

TOÀN LÀ THỨ RƯỢU. NGON VÀ BỔ

THẾT KHÁCH RẤT LỊCH-SỰ!

Bán tại L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Halphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom-Penh.

3087

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

TƯ BẢN DỰ ĐỊNH: Francs **72.000.000**

TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN TỪ NGÀY 30 JUIN 1927: **85.500.000**

HỘI-ĐỒNG TRỊ-SỰ:

Chánh trị-sự: M. STANISLAS SIMON, Chánh-hội-đồng trị-sự công-ty hỏa-xa Vân-nam;

Phó trị-sự: M. PAUL BOYER, Chánh-hội Thương-cục Comptoir National d'Escompte de Paris;

Tổng quản-lý chủ nhiệm: M. RENÉ THION DE LA CHAUME, Nguyên thanh-tra Tài-chính-bộ.

Chánh quán tại: 96, Boulevard Haussmann, Paris (VIIIe)

CHI ĐIẾM CÁC NƠI:

BÊN TẦU	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Canton	Battambang	Bangkok
Fort-Bayard	Cantho	Nouméa
Hankeou	Haiphong	Papeete
Honkong	Hanoi	Pondichéry
Mongtzeu	Namdinh	Singapore
Pékin	Pnompenh	
Shanghai	Saigon	
Tiêntsin	Tourane	
Yunnanfou	Vinh	
	Quinhơn	

Phóng-sự khắp cả toàn cầu

Giao dịch đủ các công việc thuộc về ngân-hàng — đổi chác tiền bạc — Mua bán quốc thải — Cho thuê cả tủ bạc (Ai muốn hiểu rõ cứ đến tận nơi mà hỏi).

Diêm-Lưu-Tín-Điện: INDOCHINE

GIÂY NÓI: Hanoi Số 497. *Haiphong* 26. *Namdinh* 90. *Vinh* 45.

CHÈ 寧泰

Quý-khách muốn xơi thứ chè quanh năm thơm ngon, xin lưu-tâm chiếu-cố xơi chè chính-hiệu NINH-THAI thời quý-khách sẽ được mãn-ý.

NINH-THAI

10, Rue des Cantonnais, Hanoi
115, Phố Khách, Haiphong
78, Phố hàng Trống, Nam-định

RƯỢU BẠT-HÀ GET.

PIPPERMINT GET

rượu này uống đã mát mẻ và mất khan tiếng.

RƯỢU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TẠNG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RÉT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay lắm đã nổi tiếng thiên hạ đâu đâu cũng biết không có thuốc nào hay bằng. Thuốc QUINA LAROCHE là thuốc hay hơn hết cho bổ sức lại, bổ tạng phủ, trị bịnh rét làm cho ăn được, thuốc đó lấy tâm hay cả thế gian ai không đều quên đặng.

Ai ai dùng nó cũng được, nhưng là người bịnh ốm cũng đàn bà hay là con nít. Thuốc đó trị bịnh sau này: bịnh hư huyết yếu đuối, huyết suy, bổ sức lại các bịnh làm cho con người yếu đuối, bị trái ban, ho cảm mạo tức ngực, rét ban của lưỡi trắng, trước trẻ trong [illegible] các bịnh đó đều dùng được thuốc QUINA LAROCHE được.

Con nít huyết suy và con gái [illegible] cũng đều bổ [illegible] thì lúc xanh xao, cũng như mấy bịnh kể trước đây đều nên dùng thuốc QUINA LAROCHE.

Những người nào ở xứ hay có thấp [illegible] cũng chẳng nên quên dùng thuốc đó.

Các bịnh kể trên đây thuốc đó trị lấy làm mau và chắc. Chẳng những sẽ trừ hết mà [illegible] còn lại mấy sau trong mình mạnh khỏe, lại thêm sức lực, ăn uống ngon có chừng và chúng ta giảm xén thuốc đó rằng: Nước ngọc thạch của thiên thần chế ra (Liquide de Jade) lời tục ngữ của người Tàu cho những thứ thuốc trị bịnh hay hơn hết thảy không thuốc nào bằng.

Từ khi chúng ta bán thuốc QUINA LAROCHE thì chúng ta có đặng cả vạn giấy chứng và thơ cảm ơn của mấy người bịnh và cả vạn giấy của các quan lương y khen nồng lòng ta.

Rốt lại thuốc nước QUINA LAROCHE là một thứ thuốc lâm lợi cho người hơn hết thảy.

CÁCH DÙNG

Rượu QUINA LAROCHE phải uống từ một ly tới ba ly có hàn theo chai rượu trọn một ngày trong hai bữa ăn. Còn muốn trị bịnh rét thì mỗi một khắc đồng hồ uống một ly, uống 8 ly trước có rét 3 giờ rưỡi, thì ly [illegible] cũng trước có nửa giờ.

Thuốc QUINA LAROCHE thường thì uống không pha nước mà khi trời nóng nực thì pha nước và mà uống cho đã khát.

COMAR VÀ CÔNG-TY

Ông thầy bán thuốc hạng nhất tại Paris

Certifié l'insertion

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN